

Eerste bestuursrapportage 2023

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Voorwoord van het college	3
Leeswijzer	5
Incidentele en structurele ontwikkelingen	7
Voortgang en realisatie programmaplan	9
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	10
Programma 2 Openbare orde en veiligheid	15
Programma 3 Fysieke leefomgeving.....	19
Programma 4 Economie	33
Programma 5 Wmo, jeugdzorg en participatiewet.....	38
Programma 6 Onderwijs, sport en welzijn.....	47
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB, onvoorzien	56
Totaaloverzicht afwijkingen	63

VOORWOORD VAN HET COLLEGE

Aan de raad van de gemeente Neder-Betuwe,

Hierbij bieden wij u de eerste bestuursrapportage over het begrotingsjaar 2023 aan. Deze rapportage geeft de voortgang en eventuele afwijkingen aan van de uitvoering van de Begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026, die u in november 2022 heeft vastgesteld. De peildatum voor deze rapportage is 1 mei 2023, ontwikkelingen die zich tot deze datum hebben voorgedaan, zijn opgenomen.

Verwacht financieel resultaat

De ontwikkelingen in deze bestuursrapportage leiden tot een negatieve bijstelling van de financiële positie voor het jaar 2023 met € 837.000. Een aantal ontwikkelingen werken ook structureel door. Voor het jaar 2024 zorgt dit voor een negatieve bijstelling van € 945.000 die oploopt tot € 971.000 vanaf 2026.

OVERZICHT FINANCIËLE POSITIE 2023-2026				
	Begroting	Meerjarenraming		
	2023	2024	2025	2026
Begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 (incl. amendement)	-289.505	-1.440.747	-2.946.694	38.131
Doorwerking financiële effecten vastgestelde en concept begrotingswijzigingen	373.432	183.431	222.867	-846.428
Financiële effecten 1e bestuursrapportage 2023	836.689	945.477	966.527	971.431
Totaal	920.616	-311.839	-1.757.300	163.134

+ = tekort - = overschot

Financiële ontwikkelingen

Er zijn verschillende oorzaken voor het nadelige effect van deze bestuursrapportage. Er zijn nadelen opgenomen op het gebied van energie, gemeentelijk vastgoed, begraafplaatsen, Wmo, Arbeidsparticipatie, Jeugdzorg en Leerlingenvervoer. Daarnaast is er met terugwerkende kracht een nieuwe cao afgesloten voor de gemeente. Die zorgt voor een tegenvaller in de personeelslasten. En de decembercirculaire 2022 – waarover u in januari 2023 bent geïnformeerd – is in deze bestuursrapportage financieel verwerkt. De nadelen worden deels veroorzaakt door de hoge inflatie, waardoor prijsstijgingen hoger zijn dan in de begroting geraamd was. De stelpost die voor prijsstijgingen in de begroting was opgenomen, wordt in deze bestuursrapportage met € 90.000 overschreden.

Hier tegenover staan ook structurele voordelen. Vanwege de stijging van de rente is er een voordeel op de uitvoering van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) en is er door de groei van de gemeente een structureel voordeel op de opbrengst van de onroerendezaakbelasting.

In de bestuursrapportage is ook een aantal bijstellingen in investeringsbudgetten en mutaties in reserves verwerkt. Wanneer dat aan de orde is, vindt u dat terug aan het einde van elk begrotingsprogramma.

Bijzonderheden in deze bestuursrapportage

In deze bestuursrapportage wijzen we u graag op een aantal bijzonderheden.

Nieuwe begrotingsopzet

Dit is de eerste bestuursrapportage die in de nieuwe begrotingsopzet is gemaakt. Dat betekent dat u hierin de voortgang ziet van de realisatie van de ambities uit de Begroting 2023. Onder iedere ambitie is per doelstelling ('Wat willen we bereiken') de voortgang op resultaat, tijd en middelen weergegeven met een kleur. Net als in voorgaande jaren lichten we alleen afwijkingen van de begroting (oranje of rood) toe. Meer over de kleuren en wat die betekenen vindt u in de Leeswijzer.

Geen ontwikkelingen in de paragrafen

Over de ontwikkelingen in de paragrafen rapporteren we in principe alleen in de begroting en in de jaarstukken. In een bestuursrapportage leest u alleen belangrijke actuele ontwikkelingen als die zich voordoen binnen een paragraaf. In de eerste vier maanden van 2023 hebben zich geen belangrijke ontwikkelingen voorgedaan, de paragrafen zijn daarom niet opgenomen in deze bestuursrapportage.

Blik naar de komende maanden

We gaan ervan uit dat de nog altijd hoge inflatie en de ontwikkelingen in de rijksbegroting ook effect zullen hebben op onze realisatie. Wat dit voor 2023 betekent, is op dit moment nog niet goed te voorspellen. We blijven graag met de raad in gesprek over de gevolgen daarvan voor Neder-Betuwe.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Neder-Betuwe

De secretaris, De burgemeester,

Gerrit Stam Jan Kottelenberg

LEESWIJZER

Met deze bestuursrapportage informeert het college de raad over de realisatie van de Begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 per 1 mei 2023. Deze bestuursrapportage bevat een uiteenzetting over de uitvoering en bijstelling van het beleid en de financiële afwijkingen.

Opbouw en indeling van de bestuursrapportage

De indeling van deze bestuursrapportage sluit aan bij de vernieuwde opzet van de Begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026. Deze bestaat uit een voorwoord van het college met een uiteenzetting van de financiële positie, de beleidsmatige en financiële verantwoording per programma. De bestuursrapportage sluit af met een totaaloverzicht van verbeteringen of verslechtingen per programma per taakveld dat aansluit bij de toelichtingen van de afwijkingen per programma.

Verantwoording op de begrotingsprogramma's

De beleidsmatige en financiële verantwoording vindt plaats vanuit hetzelfde programmaplan als de Begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026. Er zijn zes programma's en hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting (VPB), en onvoorzien:

- Programma 1: Bestuur en Dienstverlening
- Programma 2: Openbare orde en Veiligheid
- Programma 3: Fysieke Leefomgeving
- Programma 4: Economie
- Programma 5: Wmo, Jeugd en Participatiewet
- Programma 6: Onderwijs, Sport en Welzijn
- Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting (VPB) en onvoorzien.

Elk programma is in deze bestuursrapportage als volgt opgebouwd:

- De missie van het programma, zoals verwoord in de Begroting 2023 en meerjarenraming 2024 -2026.
- De actuele beleidskaders.
- Beantwoording van de eerste twee 'W-vragen' per Ambitie:
 - Wat willen wij bereiken?
 - Wat gaan we daarvoor doen?
- Een tabel waarin met kleuren is aangegeven hoe de realisatie van de doelstellingen voor die Ambitie verloopt.
- Overige ontwikkelingen binnen het begrotingsprogramma.
- Beantwoording van de derde 'W-vraag' voor het gehele begrotingsprogramma: Wat mag het kosten? Met een toelichting op:
 - de afwijkingen groter dan € 25.000 per taakveld;
 - de investeringsbudgetten die bijgesteld worden;
 - op de mutaties in reserves.

Verantwoording over paragrafen en de verbonden partijen

De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van bepaalde beleidsmatige en financiële aspecten van de begroting. Deze belichten wij in elke paragraaf vanuit een ander perspectief. Over de ontwikkelingen in de paragrafen wordt in principe alleen in de begroting en in de jaarstukken gerapporteerd. In een bestuursrapportage leest u alleen belangrijke actuele ontwikkelingen als die zich voordoen binnen een paragraaf.

Voor wat betreft de beantwoording van de eerste twee 'W-vragen' voor de verbonden partijen binnen dat programma en de ontwikkeling rapporteren wij u in de eerstvolgende bestuursrapportage. Dit naar aanleiding van de rapportages over 2023 die wij pas medio 2023verwachten van onze verbonden partijen.

Gebruik kleuren voor de realisatie van beleid

In onze planning & control documenten gebruiken we kleuren om de realisatie van het beleid aan te geven.

- De verantwoording van de voortgang van de uitvoering van het beleid (ambities) doen wij in de eerste bestuursrapportage 2023 op het niveau van de 1e W vraag "wat willen wij bereiken".
- De voortgang van de uitvoering van het beleid (ambities) in de eerste bestuursrapportage 2023 doen wij op drie onderdelen Resultaat, Tijd en Middelen.
- Voor de drie onderdelen Resultaat, Tijd en Middelen gaan we drie kleuren gebruiken: rood, oranje en groen.
- Het grensbedrag voor budgetafwijkingen bedraagt € 25.000 per taakveld. De toelichting van de budgetafwijkingen vindt plaats op het niveau van taakveld. Binnen de toelichting kan, waar dat nodig blijkt, gebruik gemaakt worden van specifieke onderwerpen die in de praktijk gekoppeld zijn aan het niveau van kostenplaatsen. (Denk bijvoorbeeld bij het taakveld overhead aan een toelichting op het niveau van enerzijds personeelslasten en anderzijds ICT).

Uitleg gebruik kleuren

De drie kleuren voor Resultaat, Tijd en Middelen betekenen het volgende.

	<p>Groen gebruiken wij:</p> <p><u>Bij het onderdeel Resultaat:</u> Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen (naar verwachting) halen of het al is gelukt de doelstellingen te halen. Bij groen hoeft geen toelichting te worden gegeven.</p> <p><u>Bij het onderdeel Tijd:</u> Wanneer de planning voor het behalen van de doelstellingen op schema verloopt? Of het volgens planning gelukt is de doelstellingen te halen. Bij groen hoeft geen toelichting te worden gegeven.</p> <p><u>Bij het onderdeel Middelen:</u> Wanneer we de doelstellingen binnen de toegekende middelen halen. We hanteren een marge van € 25.000 voor het bepalen van rood of groen. Bij groen hoeft geen toelichting te worden gegeven.</p> <p><u>Daarnaast geldt de volgende uitzondering:</u> De kleur groen is ook van toepassing wanneer de uitvoering van de doelstelling binnen het toegekende budget heeft plaatsgevonden maar er toch een forse onderschrijding binnen het toegekende budget is ontstaan door bijvoorbeeld een niet geraamde ontvangen subsidie of externe bijdrage. Bij deze uitzondering is een toelichting noodzakelijk.</p>
	<p>Oranje gebruiken wij:</p> <p><u>Bij het onderdeel resultaat:</u> Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet volledig dreigen te halen. Een toelichting is nodig.</p> <p><u>Bij het onderdeel Tijd:</u> Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet binnen de geplande tijd (volgens planning) dreigen te realiseren. Een toelichting is nodig.</p> <p><u>Bij het onderdeel Middelen:</u> Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet binnen het toegekende budget dreigen uit te voeren. Een toelichting is nodig.</p>
	<p>Rood gebruiken wij:</p>

Bij het onderdeel resultaat:

Wanneer de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet kunnen halen. Bijsturing is nodig op het resultaat van de beleidsinhoudelijke doelstellingen door middel van aanvullende besluitvorming. Een toelichting is nodig.

Bij het onderdeel Tijd:

Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet binnen de geplande tijd (niet volgens planning) hebben gerealiseerd. Bijsturing is nodig op Tijd/planning van de beleidsinhoudelijke doelstellingen door middel van aanvullende besluitvorming. Een toelichting is nodig.

Bij het onderdeel Middelen:

Wanneer de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet binnen het toegekende budget uitgevoerd kunnen worden. Voor het onderdeel middelen geldt dat een afwijking van meer dan € 25.000 rood wordt gekleurd. Bijsturing is nodig op het toegekende budget van de beleidsinhoudelijke doelstellingen door middel van aanvullende besluitvorming. Een toelichting is nodig.

INCIDENTELE EN STRUCTURELE ONTWIKKELINGEN

De incidentele verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie worden hoofdzakelijk veroorzaakt door:

Incidentele Ontwikkelingen	Pr.	2023	2024	2025	2026
Beheer overige gebouwen en gronden	3	-154.000	0	0	0
Verkeer en vervoer	3	35.000	0	0	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3	40.000	40.000	0	0
Milieubeheer	3	42.000	0	0	0
Ruimte en leefomgeving	3	44.000	0	0	0
Samenkracht en Burgerparticipatie	5	24.000	0	0	0
Arbeidsparticipatie- Inburgering	5	0	0	0	0
Volksgesondheid	5	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	6	25.000	0	0	0
Sportbeleid en activering	6	0	0	0	0
Sportaccommodaties	6	0	0	0	0
Mutaties Reserves	R/3	-142.000	0	0	0
Totaal		-86.000	40.000	0	0

+ is tekort, - is overschot

De structurele verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie worden veroorzaakt door:

Structurele Ontwikkelingen	Pr.	2023	2024	2025	2026
Bestuur	1	-142.000	-142.000	-142.000	-142.000
Verkeer en Vervoer	3	0	3.000	7.000	21.000
Riolering	3	0	0	0	0
Afval	3	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Begraafplaatsen en crematoria	3	27.000	27.000	27.000	27.000
Maatwerkvoorziening (WMO)	5	74.000	74.000	74.000	74.000
Begeleiding (Wmo)	5	-76.000	-76.000	-76.000	-76.000
Diverse nieuwe taakvelden Jeugd	5	136.000	136.000	136.000	136.000
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	5	43.000	43.000	43.000	43.000
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6	291.000	291.000	291.000	291.000

Sportaccommodaties	6	29.000	31.000	31.000	31.000
Overhead	AD	961.000	901.000	901.000	901.000
OZB Woningen	AD	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
OZB niet-Woningen	AD	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Algemene Uitkering	AD	186.000	206.000	204.000	207.000
Overige baten en lasten	AD	-561.000	-505.000	-509.000	-523.000
Actualisatie Staat van Vaste Activa	3/5/6	-45.000	-39.000	27.000	38.000
Totaal		819.000	846.000	910.000	924.000
+ is tekort, - is overschot					
De verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie veroorzaakt door overige kleine verschillen.					
Structurele Ontwikkelingen	Pr.	2023	2024	2025	2026
Verschillen < 25.000 diverse taakvelden	1	14.000	14.000	14.000	14.000
Verschillen < 25.000 diverse taakvelden	2	0	0	0	0
Verschillen < 25.000 diverse taakvelden	3	63.000	40.000	71.000	68.000
Verschillen < 25.000 diverse taakvelden	4	-4.000	-7.000	-36.000	-36.000
Verschillen < 25.000 diverse taakvelden	5	20.000	20.000	15.000	15.000
Verschillen < 25.000 diverse taakvelden	6	4.000	4.000	4.000	4.000
Verschillen < 25.000 diverse taakvelden	AD	7.000	-12.000	-11.000	-18.000
Verschillen < 25.000 diverse taakvelden	R	0	0	0	0
Totaal		104.000	59.000	57.000	47.000
Totaal					
		837.000	945.000	967.000	971.000
+ is tekort, - is overschot					

VOORTGANG EN REALISATIE PROGRAMMAPLAN

Programma 1 Bestuur en dienstverlening

Missie

Bestuur en organisatie werken voor een samenleving die voortdurend in beweging is. We staan voor uitdagingen die we alleen succesvol kunnen aanpakken als hiervoor een breed draagvlak is bij inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We hebben oog voor de groeiende afstand tussen burger en overheid die in Nederland te zien is. Zorgvuldige communicatie, participatie en een goede dienstverlening zijn daarom belangrijk. Dit verbindt de gemeente met de samenleving en zorgt voor transparantie, vertrouwen en een goede onderlinge relatie. Door de omgeving goed te betrekken zorgen we voor betere plannen en beleid.

De opgaven waarvoor wij staan houden niet op bij onze gemeentegrenzen. Daarom werken wij nauw samen met onze buurgemeenten, gemeenschappelijke regelingen en, als dat nodig is, met gemeenten en organisaties op regionaal en provinciaal niveau. Neder-Betuwe heeft een stevige positie in de regio.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

- [Visie op Communicatie & Participatie Gemeente Neder-Betuwe \(2021\)](#)
- [Participatie en Inspraakverordening gemeente Neder Betuwe \(2015\) \(bijlage 1\) , \(bijlage 2\)](#)
- [Verordening burgerinitiatief Neder-Betuwe \(2016\)](#)
- [Implementatieplan Klantcontactcentrum \(2014\)](#)

Ambities

1.1 De gemeente is communicatief en participatief

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
De gemeentelijke dienstverlening is optimaal en goed toegankelijk	We zorgen voor optimale bereikbaarheid van het klantcontactcentrum en de gemeentewinkel. Bij afwijkende openingstijden is informatie hierover goed te vinden.	continu
	We investeren in de optimalisatie van afhandeling van vragen en klachten, ook die via sociale media binnenkomen.	continu
	Waar dat relevant en passend is, bieden we meer diensten digitaal aan.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		Voor de periode 2023 tot en met 2025 is een nieuw contract met een uitgever gesloten voor het twee keer per jaar uitbrengen van ons Neder-Betuwe Magazine. Onderzocht is of dit kostenneutraal kan door advertentieopbrengsten. Dit is niet mogelijk. Uitgevers geven aan dat het niet haalbaar is zodanig advertenties te verkopen dat de kosten voor papier, drukwerk en verspreiding gedekt zijn. Dat het verspreidingsgebied lokaal is en niet regionaal versterkt dit. Advertorials van een handvol bedrijven is mogelijk, maar hierdoor hebben middelgrote en kleine ondernemers geen kans. Bovendien staan de inspanningen voor

		werving, en daarmee ook kosten, niet in verhouding tot de opbrengsten. Voorgaande maakt duidelijk dat de heroverweging op het Neder-Betuwe magazine niet haalbaar is. De komende periode worden de exacte kosten helder. Deze worden financieel meegenomen bij de Tweede Bestuursrapportage.
--	--	--

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
De gemeente informeert haar burgers tijdig, actief en toereikend over activiteiten, beleid, rechten en plichten	We monitoren ook via sociale media wat er leeft onder burgers en hebben de omgeving goed in beeld.	continu
	We communiceren helder en begrijpelijk en zoveel mogelijk op B1-niveau.	continu
	We leveren maatwerk per doelgroep door keuzes te maken in on- en offline kanalen, taal en toon.	continu
	We bouwen aan relaties met intermediairs bij specifieke doelgroepen (sleutelfiguren).	continu
	We werken cross mediaal bij algemene boodschappen en crisiscommunicatie voor een zo groot mogelijk bereik.	continu
	We zorgen voor een vindbare en toegankelijke, up-to-date website met het keurmerk drempelvrij.	continu
	We werken toe naar een nog meer transparante en actief openbaar makende overheid door een gefaseerde invoering van de Wet open overheid (Woo), de Wet elektronische publicaties (Wep) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wembv).	2023-2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
De gemeente werkt samen met burgers, bedrijven en partners voor begrip en draagvlak	We betrekken belanghebbenden of vragen hen te participeren bij gemeentelijke initiatieven.	continu
	We stellen duidelijke kaders en zijn helder over doel en impact van participatie.	continu
	We delen actief informatie over gemeentelijke initiatieven en zijn open over de resultaten van participatietrajecten.	continu
	We delen actief kennis met initiatiefnemers over mogelijke participatieaanpak en -methodieken.	2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

1.2 De gemeente is toekomstbestendig, zelfstandig en daadkrachtig

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
We zetten ons in voor een goede samenwerking met buurgemeenten, de regio en verbonden partijen	We blijven actief bij het ontwikkelen en benutten van kansen in de regio.	continu
	Waar nodig overleggen we met buurgemeenten en regionale organisaties om beleidsmaatregelen onderling af te stemmen, gezamenlijke standpunten in te kunnen nemen en/of belangenbehartiging van de regio mogelijk te maken.	continu
	We beleggen taken bij gemeenschappelijke regelingen en andere samenwerkingsverbanden wanneer dit de dienstverlening ten goede komt, de kwetsbaarheid vermindert en/of de kwaliteit en efficiëntie van de uitvoering vergroot.	continu
	We dragen bij aan de opgaven en doelstellingen uit de Regio Deal FruitDelta Rivierenland	2020-2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
We voeren beleid, wetgeving en regelingen verantwoord uit	We bekijken periodiek of de bestaande procedures nog bijdragen aan een goede, rechtvaardige, efficiënte en rechtmatige uitvoering.	continu
	Nieuwe wet- en regelgeving voeren we in op een manier die past bij de schaal en de samenleving van Neder-Betuwe.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
We nemen in crisissituaties onze verantwoordelijkheid	Als het Rijk een beroep op ons doet in tijden van crises (bijvoorbeeld rond stikstof, energie of vluchtelingen) zijn we bereid onze bijdrage te leveren.	continu
	De gemeente ondersteunt mensen in nood en stimuleert en	continu

	faciliteert waar nodig particuliere initiatieven om vluchtelingen op te vangen.	
--	---	--

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Opvang Oekraïense vluchtelingen

In 2023 vangt de gemeente nog steeds Oekraïense vluchtelingen op. Er wonen ongeveer 95 Oekraïense vluchtelingen in de particuliere opvanglocaties en 135 in de gemeentelijke opvanglocatie. We verwachten in 2023 een aantal wijzigingen en er is een aantal onzekerheden. Weeshuis Ruth II gaat medio juni verhuizen naar de gemeente Stede Broec. Dat betekent minder Oekraïense vluchtelingen in de gemeentelijke opvanglocatie en dus een lagere rijksbijdrage. Eind 2023 verhuist weeshuis Ruth I met haar begeleiders naar een nieuwe locatie binnen de gemeente. De huisvestingskosten zullen hoger zijn dan de huidige huisvestingskosten, omdat de huidige locatie kosteloos ter beschikking wordt gesteld.

Nu de opvang voor een aantal situaties minder 'tijdelijk' en meer structureel lijkt te gaan zijn verandert de omvang van de inzet die van gemeentewege gevraagd wordt. Zo zien we dat er meer behoefte is aan preventieve inzet en jeugdzorg.

Het is niet ondenkbaar dat het Rijk de regeling gaat aanpassen. In ieder geval is niet bekend hoe lang de huidige regeling blijft bestaan of wanneer en hoe die gaat worden aangepast.

Met de tweede bestuursrapportage verwachten we meer inzicht in de financiële implicaties van de opvang te hebben.

Wat mag het kosten?

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening					
Mutaties 1e Berap Bedragen x € 1.000,-		2023	2024	2025	2026
Mutaties per taakveld					
0-1	Bestuur	-128	-128	-128	-128
0-2	Burgerzaken	0	0	0	0
Totaal Mutaties per programma		-128	-128	-128	-128

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)

Taakveld 0.1 Bestuur (voordeel structureel € 128.000)

Wethouderspensioenen wet APPA (voordeel structureel € 142.000)

In onze begroting houden we structureel rekening met een jaarlijkse storting voor het benodigd kapitaal ter uitvoering van Wet appa. Aangezien afgelopen jaar de rente is gestegen verwachten we dat een extra storting de komende jaren niet nodig is. Zodoende melden we nu in aansluiting op de jaarstukken 2022 een structureel voordeel van € 142.000.

Daarnaast is nog sprake van enkele kleine voor- en nadelen binnen taakveld Bestuur die hebben geleid tot een structureel nadeel van € 14.000. Hierdoor is per saldo sprake van een structureel voordeel van € 128.000.

Investerings

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen investeringen.

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er reserves van toepassing.

Programma 2 Openbare orde en veiligheid

Missie

Het is fijn wonen en leven in Neder-Betuwe. Veiligheid is een belangrijke voorwaarde om in vrijheid te kunnen leven. Het gaat hierbij zowel om de harde cijfers als het gevoel van veiligheid. We versterken onze veiligheid door in te zetten op het tegengaan van ondermijning, het versterken van onze politiecapaciteit, het voorkomen en bestrijden van mensenhandel en het tegengaan van uitbuiting van arbeidsmigranten.

Deze missie komt overeen met de vastgestelde visie in de Integrale Beleidsnota Sociaal Domein. De ambities en ontwikkelingen binnen dit programma komen deels terug in de nota of de bijbehorende uitvoeringsplannen.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

- [Integrale Beleidsnota Sociaal Domein "Samen verder op de ingeslagen weg" 2021 - 2024 \(2021\)](#)
- [Uitvoeringsplan Meedoen en Samenleven \(2022\)](#)
- [Uitvoeringsplan Optimaal Ontwikkelen en Opgroeien \(2022\)](#)
- [Uitvoeringsplan Gezond en Vitaal \(2022\)](#)
- [Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 \(2018\)](#)
- [Jaarplan Veiligheid 2022 \(2022\)](#)
- [Veiligheidsstrategie 2019-2022 Oost-Nederland \(2019\)](#)
- [Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 politie Oost-Nederland \(2019\)](#)
- [Regionaal Beleidsplan Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2020-2023 \(2019\)](#)
- [Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2020-2023 \(2019\)](#)
- [Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2020-2023 \(2019\)](#)
- [Generiek Rampbestrijdingsplan VRGZ \(2018\)](#)
- [Preventie- en Handhavingsplan Alcohol Neder-Betuwe 2022-2024 \(2021\)](#)
- [Eerste wijziging Algemene Plaatselijke Verordening Neder-Betuwe 2021 \(2022\); Bijlage 1; Bijlage 2;](#)

Ambities

2.1 Neder-Betuwe is een veilige gemeente om te wonen en te leven

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Samen met onze inwoners het gevoel van veiligheid versterken	Het ondersteunen van initiatieven gericht op buurtpreventie.	continu
	Het volgen van het landelijke beleid op het gebied van vuurwerk. Vooralsnog nog geen eigen beleid ontwikkelen voor een vuurwerkverbod.	continu
	We zetten ons in voor het behoud van de zondagsrust, onder andere ten aanzien van de openingstijden van winkels, het houden van evenementen en (infrastructurele) werkzaamheden.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Het middelengebruik (alcohol, roken, drugs) onder onze (jonge) inwoners verminderen	We onderzoeken de mogelijkheden van de toepassing van het IJslands preventiemodel in onze gemeente.	2023
	We zetten in op betere naleving van leeftijdsgrenzen en openingstijden bij alcoholverstrekkers.	continu
	Dit draagt ook bij aan de realisatie van ambitie 5.2: Inwoners van Neder-Betuwe leven gezond en zijn vitaal.	

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Voor ondermijnende criminaliteit, uitbuiting en mensenhandel is in Neder-Betuwe geen plaats en we bestrijden dit hard, realistisch en effectief	Het actief aanpakken van productielocaties van verdovende middelen en monitoren van leegstaande gebouwen binnen onze gemeente.	continu
	Het verhogen van de (digitale) weerbaarheid van onze samenleving.	continu
	We werken samen met bedrijven om mensenhandel en arbeidsuitbuiting actief tegen te gaan.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

2.2 Inwoners van Neder-Betuwe kunnen vertrouwen op goede en tijdige hulp en ondersteuning van de hulpdiensten en BOA's

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
We bevorderen de openbare orde en veiligheid	We zetten in op optimale inzet van onze wijkagenten.	continu
	Het college evalueert jaarlijks de prioriteiten voor de inzet van de boa's.	jaarlijks

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		

Middelen		
-----------------	--	--

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
We streven naar behoud van een goed functionerende (vrijwillige) brandweer	Het behouden van de huidige korpsen en hun capaciteit.	continu
	We stimuleren het behouden van de jeugdbrandweer.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Tijdige aanrijtijden en kwalitatief hoogwaardige ambulancedienst voor onze inwoners	We blijven ons inzetten voor betere aanrijtijden, binnen de normtijd van de ambulance.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Evaluatie Wet veiligheidsregio's

De commissie Evaluatie Wet veiligheidsregio's heeft onderzocht in hoeverre de Wet veiligheidsregio's (Wvr) bijdraagt aan de beheersing van risico's voor burgers. Daarnaast is onderzocht hoe de aanpak van crises aansluit op de nieuwe trends in crises, crisisbeheersing en brandweezorg. De adviezen van de Commissie evaluatie Wvr zijn in verschillende gremia besproken en vertaald naar gevolgen voor de praktijk. Uiteindelijk betekent dit dat de acties die uit de gevolgen voortkomen gefaciliteerd moeten worden via een nieuwe wet. Het is op dit moment nog onduidelijk wanneer deze wet er komt. De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) blijft nauw aangesloten bij de ontwikkelingen. Waar mogelijk wordt de ontwikkeling naar de brandweer en regionale crisisorganisatie vertaald. Dit past ook bij de herziening van het Regionaal Crisisplan 2020-2023 VRGZ.

Begrotingswijziging 2023 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Door de VRGZ is een begrotingswijziging voor 2023 aangekondigd. Deze is in de raadsvergadering van juni 2023 via een raadsvoorstel en bijbehorende begrotingswijziging aan u voorgelegd om een zienswijze op te geven. Het Algemeen Bestuur van de VRGZ beslist in september 2023 over de voorliggende begrotingswijziging. De financiële consequenties worden dan conform dit besluit verwerkt in onze financiële positie.

Wat mag het kosten?

Programma 2 Openbare Orde en Veiligheid					
Mutaties 1e Berap Bedragen x € 1.000,-		2023	2024	2025	2026
Mutaties per taakveld					
1-1	Crisbeheersing en brandweer	0	0	0	0
1-2	Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0
Totaal Mutaties per programma		0	0	0	0

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)

Geen afwijkingen te melden.

Investerings

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen investeringen.

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen reserves van toepassing.

Programma 3 Fysieke leefomgeving

Missie

Neder-Betuwe is een veilige, schone, aantrekkelijke en gevarieerde gemeente en staat bekend als hét laanboomcentrum van Nederland en Europa. Wij werken samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties aan het behoud en de ontwikkeling van een duurzame, leefbare en vitale gemeente. De woningvoorraad is kwalitatief op orde en stemmen we voortdurend af op de behoefte. We ontwikkelen de mobiliteit in onze gemeente zo, dat deze de bereikbaarheid, de verkeersveiligheid en de leefbaarheid versterkt.

Klimaatverandering is een urgent wereldwijd probleem. Onder invloed van klimaatverandering ontstaan maatschappelijke vraagstukken. De regierol om deze aan te pakken ligt voor een deel bij gemeenten. We werken daarom integraal aan een duurzame (lokale) leefomgeving en een gezonde leefstijl.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

- [Beheerplan duurzaam meerjarig onderhoud gemeentelijke gebouwen 2022-2025](#)
- [Landschapsontwikkelingsplan \(LOP\) Neder-Betuwe 2022-2032](#)
- [Bestemmingsplannen](#)
- [Nota Bovenwijkse Voorzieningen 2018 deel A \(2018\), \(deel B, actualisatie 2021\)](#)
- [Omgevingsvisie Neder-Betuwe](#)
- [Verordening Commissie Ruimtelijke Kwaliteit](#)
- [Programma Wonen 2022-2030](#)
- [Nota grondbeleid \(2016\)](#)
- [Welstandsnota \(2011\)](#)
- [VTH beleid Rivierenland 2022 \(VTH: Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving\), Bijlage 1 \(Risicoanalyse\), Bijlage 2 \(Richtlijn geharmoniseerde sancties\)](#)
- [Verordening uitvoering en handhaving Omgevingsrecht Neder-Betuwe 2023](#)
- [Geurgebiedsvisie Neder-Betuwe \(2011\)](#)
- [Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2023 inclusief Waterplan \(2018\)](#)
- [Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2021 \(IBOR\)](#)
- [Assetsheet Begraafplaatsen](#)
- [Assetsheet Riolering & Water \(Incl. Baggeren\)](#)
- [Duurzaamheidsvisie Neder-Betuwe 2016-2020 \(2015\)](#)
- [Klimaatnota Neder-Betuwe 2021-2025 \(2021\)](#)
- [Nota Honden\(poep\)beleid 2016 \(2016\)](#)
- [Beleidsvisie externe veiligheid Neder-Betuwe 2015-2018 \(2015\)](#)
- [Bodembelastingkaart \(actualisatie 2017\)](#)
- [Neder-Betuws Verkeer- en Vervoerplan beleidsrapportage \(2018\), \(achtergrondrapportage\)](#)
- [Speelruimtenota 2020-2023 \(2019\), \(bijlage 1\), \(bijlage 2\)](#)
- [Vervangingsplan essentaksterfte 2019-2022 \(2019\)](#)
- [Uitvoeringsplan bomen Neder-Betuwe 2019 \(2019\)](#)
- [Beleidsplan huisvesting arbeidsmigranten 2020-2022 \(2019\)](#)
- [Woonwagenbeleid \(2020\)](#)

Ambities

3.1 Wonen voor iedereen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Betaalbaar wonen voor iedereen	We gaan kleinere en goedkopere woningen bouwen.	continu
	We realiseren een woonmonitor.	continu

	We borgen 30% sociale huurwoningen bij elk nieuwbouwproject.	continu
	We proberen een juridische borging te vinden voor de realisatie van betaalbare woningbouw.	2023
	We doen onderzoek naar koopondersteuning voor(koop)starters	2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Beschikbare woningen voor iedereen	Beschikbare woningen voor iedereen. We zoeken naar mogelijkheden voor het verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt.	2025
	We doen onderzoek naar mogelijke oplossingen voor woonruimte van spoedzoekers.	2024
	We willen meer levensloopgeschikte of zorgwoningen bouwen. Dit draagt ook bij aan ambitie 5.1.	continu
	We streven naar 50% toewijzing van woningen voor lokale behoefte.	2024
	We doen onderzoek naar woningsplitsing van kavels in het buitengebied.	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Vindbare woningen voor iedereen	We zetten een registratie op van verhuurders in de vrije sector.	2025
	We onderzoeken hoe we eerder kunnen informeren over een sociale huurwoning en de wachtlijst.	2025
	We gaan voorlichting geven over levensloop bestendig wonen aan senioren	2024
	We communiceren actief over woningbouw aan inwoners.	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		

Middelen		
-----------------	--	--

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Voldoende aanbod wonen dichtbij werk voor arbeidsmigranten	We realiseren 800 nieuwe verblijfsplaatsen voor arbeidsmigranten	2023-2026
	We voeren een inventarisatie uit over het aantal arbeidsmigranten bij agrariërs (short stay).	2023
	We schetsen regionaal een handelingsperspectief en stellen hiervoor een convenant op.	2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		Wat betreft het convenant maken de regiogemeenten afspraken over uniforme spelregels waarbinnen huisvesters huisvesting voor arbeidsmigranten mogen realiseren en exploiteren. Van het oprichten van een eventuele beheerstichting is geen sprake meer. Er wordt gestreefd om het convenant in de zomer van 2023 te tekenen.
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Rekening houden specifieke behoefte woonwagenebewoners	We realiseren acht nieuwe standplaatsen voor woonwagenebewoners.	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		Op basis van een heroriëntatie van het aantal benodigde nieuwe standplaatsen voor woonwagenebewoners, is de ambitie bijgesteld naar het realiseren van dertien nieuwe standplaatsen.
Tijd		
Middelen		

3.2 In onze openbare ruimte is het heel, schoon en veilig en bereikbaar voor iedereen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Veilig en goed onderhouden wegennet	We continueren de uitvoering van het Neder-Betuws verkeers- en vervoersplan.	continu
	We starten met de projectvoorbereiding en de contractvorming en daaropvolgend de gefaseerde uitvoering van de Randweg Opheusden. Daarmee realiseren we ook een betere ontsluiting voor de wijk	2023-2026

	Herenland.	
	We zetten ons in voor vernieuwing / verbreding van de Rijnbrug (en gelijktijdig betere door- en snelfietsroutes).	2023 e.v.
	We doen onderzoek naar een betere ontsluiting van Ochten-Oost en -Noord.	2023 e.v.
	We onderzoeken een goede verbinding voor langzaam verkeer tussen Casterhoven en andere delen van het dorp Kesteren.	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Goede bereikbaarheid openbaar vervoer	We lobbyen voor korte reistijden naar de centrumgemeenten.	2023 e.v.
	We zetten ons in voor behoud van goede en duurzame veerverbindingen.	2023 e.v.
	We ronden de herinrichting van de omgeving station Opheusden af.	2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Effectieve en efficiënte inrichting en beheer openbare ruimte	We gaan uitvoering geven aan het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR).	continu
	Bij nieuwbouwlocaties wordt voldoende rekening gehouden met aaneengesloten speelplekken.	continu
	We starten een communicatiecampagne met als doel het zwerfafval tegen te gaan.	2023
	We doen onderzoek naar het, op een respectvolle manier, behouden van voldoende ruimte op onze gemeentelijke begraafplaatsen.	continu
	We doen onderzoek naar het verbeteren van de kwaliteit van het openbaar groen tegen lagere beheerkosten	continu
	We gaan uitvoering geven aan de 1e fase van het baggerplan voor de B- en C-watergangen.	2023-2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		We hebben een onafhankelijke partij een schouw laten doen

		naar het onderhoudsniveau van ons openbaar groen. Deze is in april 2023 uitgevoerd. Hieruit blijkt dat op meerdere onderdelen het onderhoudsniveau niet voldoet aan hetgeen we in de overeenkomst met Avri hebben afgesproken. Ook zien we verschillen tussen kernen. Onze bevindingen zullen we in een raadinformatiebrief samenvatten. Daar gaan we tevens in op de stappen die we nemen.
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Sober en doelmatig beheer gemeentelijke gebouwen	We voeren het Beheerplan duurzaam meerjarig onderhoud gemeentelijke gebouwen uit. (Deze activiteiten zijn verder uitgewerkt in Programma 6.)	2022-2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		Ondanks een zorgvuldig meerjarig onderhoudsprogramma zijn er toch zaken onvoorzien. Dit betreft o.a. een noodzakelijke vervanging van een noodstroomaggregaat als back up en recovery bij stroomuitval. Maar ook aan gemeentelijke accommodaties zijn onverwachte kosten.
Tijd		
Middelen		Voor onvoorziene zaken worden aanvullende middelen via deze 1e berap 2023 aangevraagd. Deze zijn toegelicht onder "Wat mag het kosten" onder Programma 6 en 7.

3.3 We willen een duurzame gemeente zijn, klaar voor de toekomst

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Duurzame en gezonde leefstijl	We geven eenvoudige oplossingen voor een duurzame leefstijl. (Meer over gezondheid vindt u terug onder ambitie 5.2 Inwoners van Neder-Betuwe leven gezond en zijn vitaal)	2023-2026
	We realiseren meer openbare laadpalen voor elektrisch vervoer.	2023-2026

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt
-------------------------	----------------------------	----------------

		het?
Verlagen van het energieverbruik	We stimuleren het gebruik van subsidieregelingen voor het uitvoeren van maatregelen die bijdragen aan een laag energieverbruik.	2023-2026
	We voeren onze Warmtetransitievisie uit.	2023-2026
	We zetten ons in voor de bestrijding van energiearmoede bij onze inwoners.	2023-2026

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Toekomstbestendige leefomgeving	We bevorderen een groene, schaduwrijke leefomgeving.	continu
	We treffen klimaatbestendige maatregelen bij de herinrichting van wijken. Deze zijn afgestemd op extremer weer.	continu
	We plaatsen meer groen in woonwijken, vooral met bomen	2023-2026

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Circulaire samenleving	We stimuleren hergebruik van verpakkingen, ook door minder gebruik te maken van wegwerpverpakkingen.	2023-2026
	We stimuleren de recycling van grondstoffen.	2023-2026
	We verminderen ons restafval.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Nieuwe energievormen	We stimuleren het overschakelen van fossiele energie naar duurzame bronnen.	continu
	We zetten in om bij windmolens op land minimaal 50% ten	2023-2026

	goede te laten komen aan de lokale gemeenschap.	
	We gaan in overleg om de knelpunten op elektriciteitsnet te verminderen of te verbeteren.	2023-2026
	We stimuleren innovatie samen met lokale ondernemers.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

3.4 We zorgen voor samenhang tussen de huidige omgevingskwaliteit en toekomstige functies ter vervulling van maatschappelijke behoeften

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Gezonde en kwalitatieve leefomgeving	De bodemkwaliteit wordt integraal meegewogen. (aanvullingsspoor Bodem Omgevingswet)	2023
	We gaan onze Welstandsnota actualiseren.	2025
	We hebben zorg voor een schone lucht (o.a. stookbeleid).	continu
	We werken samen in de regio aan de opgaven uit de Gebiedsagenda.	2023 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Omgaan met de schaarse ruimte	We gaan een Programma Buitengebied opstellen.	2023
	De gemeente lobbyt met partners voor een integrale afweging voor de drinkwaterreserveringsgebieden.	2023 e.v

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		We lopen achter op de planning voor het opstellen van het programma Buitengebied. Het opstellen van een uitgangspuntennotitie en het bepalen van de dilemma's heeft langer geduurd dan verwacht.
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?

Planvorming en regels Omgevingswet op orde	We maken een gemeentedeekkend Omgevingsplan in fases.	2023 e.v.
	Onze juridische regels gaan we omzetten in 'toepasbare regels': gebruiksvriendelijk en leesbaar.	2022-2029
	De archivering van onze bestemmingsplannen/omgevingsplannen is op orde.	2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Nuchter natuur- en stikstofbeleid	We zetten in op meekoppelkansen te behoeve van de stikstofreductie.	continu
	We nemen deel aan het provinciaal traject voor stikstofreductie vanuit de regio.	continu
	We nemen deel aan het overleg over stikstof met de gemeenten in de Regio Rivierenland.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Werkende en werkbare digitale systemen	We zorgen dat we aangesloten zijn op het landelijk Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).	2023
	We zorgen voor een stabiele en functionele (regionale) keten van systemen.	2023
	We zorgen voor inzichtelijke regels en een vereenvoudiging van de vergunningenprocedure via het DSO (éénloketgedachte).	2023-2029

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		Er zijn aan de kant van het Digitaal Stelsel Omgevingswet een aantal zaken niet gerealiseerd of uitontwikkeld. Hierdoor zijn er beperkingen aan het maken en digitaal beschikbaar stellen van het omgevingsplan. Dit ligt buiten de macht van de gemeente.
Tijd		Het hierboven genoemde probleem is bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 waarschijnlijk nog niet opgelost. Om te voorkomen dat ruimtelijke initiatieven vertraging oplopen, gaan we gebruik maken van een Tijdelijke Alternatieve Maatregel Informatiemodel Ruimtelijke Ordening, (TAM-IMRO). Met de bestemmingsplansoftware wordt een TAM-

		IMRO omgevingsplan gemaakt en digitaal beschikbaar gesteld in het DSO.
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Ruimtelijke initiatieven helder en duidelijk	We streven naar een goede dienstverlening door integrale beoordeling op ruimtelijke initiatieven.	continu
	We zorgen voor een goede dienstverlening door het inrichten van een intake- en omgevingstafel.	2023
	We richten het proces van vergunningverlening en vooroverleg opnieuw in naar de eisen van de Omgevingswet.	2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Het regio-arrangement Fruitdelta/Rivierenland

Het Rijk heeft de provincie Gelderland opdracht gegeven om samen met gemeenten en waterschappen te komen tot zeven regio-arrangementen. In het regio-arrangement Fruitdelta/Rivierenland wordt aangegeven hoe omgegaan wordt met de druk op de ruimte in onze regio. De provincie heeft de regio Rivierenland hiervoor benaderd. Ons college werkt constructief mee aan het tot stand komen van dit regio-arrangement.

Ecologisch onderzoek naar beschermde vleermuissoort kerktoren IJzendoorn

Het groot onderhoud aan de kerktoren in IJzendoorn stond gepland voor 2021. Door aanwezigheid van een beschermde vleermuissoort op grond van de Wet natuurbescherming hebben we dit onderhoud uit moeten stellen. Inmiddels hebben we groen licht gekregen om het groot onderhoud tussen augustus en oktober 2023 uit te voeren. De latere uitvoering brengt onvoorziene kosten met zich mee voor (ecologisch) onderzoek, begeleiding en advies en stijgende kosten voor de levering van diensten, werken en materialen en andere onderhoudskwesties die tijdens het uitstel naar voren zijn gekomen. Daar staat tegenover dat we een provinciale subsidie kunnen aanvragen. Per saldo verwachten we een mogelijke overschrijding. Bij de 2e bestuursrapportage komen we hierop terug.

Wat mag het kosten?

Programma 3 Fysieke Leefomgeving					
Mutaties 1e Berap Bedragen x € 1.000,-		2023	2024	2025	2026
Mutaties per taakveld					
0-3	Beheer overige gebouwen en gronden	-157	-4	-4	-8
2-1	Verkeer en vervoer	12	4	53	99
2-2	Parkeren	0	0	0	0
2-3	Recreatieve havens	0	0	0	0
2-4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0
2-5	Openbaar vervoer	0	0	0	0
5-5	Cultureel erfgoed	1	1	1	1
5-7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	40	40	0	0
7-2	Riolering	0	0	0	0
7-3	Afval	1	-4	-4	-4
7-4	Milieubeheer	64	23	23	23
7-5	Begraafplaatsen en crematoria	27	27	27	28
8-1	Ruimte en leefomgeving	44	0	0	0
8-2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-1	-1	29	29
8-3	Wonen en bouwen	20	21	22	21
Totaal Mutaties per programma		51	106	146	189

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden (voordeel in 2023 € 157.000 aflopend naar € 8.000 in 2026)

Versneld verduurzamen vastgoed (nadeel incidenteel € 81.400 in 2023)

Ons energiecontract loopt af en wij krijgen te maken met forse prijsstijgingen van de kosten van energie. We moeten een plan maken om onze vastgoedportefeuille versneld te verduurzamen met als doel kosten te besparen en CO₂ te reduceren. Om dit plan te kunnen maken, is een incidenteel budget nodig van € 81.400.

Gemeentelijk vastgoed (voordeel incidenteel 235.000 in 2023)

De gemeente heeft in 2022 op basis van oude afspraken een pand overgenomen tegen betaling van de boekwaarde. Na deze aankoop zou dit pand door de gemeente weer worden verkocht aan derden, omdat het pand niet nodig is voor gemeentelijke doeleinden. Er wordt hierbij een positief verkoopresultaat verwacht. De verwachting was dat de verkoop plaats zou vinden in 2022. De verkoop heeft niet plaats gevonden in 2022 en dit nadeel is verwerkt in de jaarstukken 2022. De verwachting is dat het pand in 2023 wordt verkocht. Daarom worden de (plan)kosten voor de verkoop en de verwachte verkoopopbrengst opgenomen in deze eerste bestuursrapportage 2023.

Overige kleine verschillen (voordeel 2023 € 3.867 oplopend naar voordeel in 2026 € 7.969)

Behoeft geen toelichting.

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer (nadeel 2023 € 12.000 oplopend naar € 99.000 in 2026)

Actualisatie kapitaallasten (voordeel € 41.641 in 2023 naar een nadeel € 78.170 in 2026)

Bij de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 hebben wij de financiële effecten van onze Activa en lopende investeringen geactualiseerd. Bij controle bleek dat er alsnog een aantal bijstellingen doorgevoerd moeten worden. Dit hebben wij in deze bestuursrapportage 2023 gedaan. De financiële effecten voor dit taakveld zijn voordeel in 2023 € 41.641, een nadeel in 2024 € 1.121, in 2025 € 45.689 en in 2026 € 78.170

Aanleg Randweg Ochten (nadeel in 2023 € 35.000)

Voor het uitvoeren van een onderzoek naar een alternatieve ontsluiting aan de oostzijde van Ochten met bijbehorende gebiedsvisie is een budget van € 250.000 ter beschikking gesteld. Specifiek voor aanvullende onderzoekswerkzaamheden ten behoeve van Rivierendal, voor het jaar 2023, is een aanvullend budget nodig van € 35.000. Voor dit budget maken we aanspraak op de stelpost Beleidsvoornemens en is daarom budgettair neutraal.

De aanspraak op de stelpost ziet u verwerkt onder programma 'Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien', taakveld overige baten en lasten.

Vorbereiding aanleg Randweg Opheusden (nadeel 2024 € 3.000 oplopend naar € 21.000 in 2026)

Om de volgende stappen in het proces randweg Opheusden te kunnen zetten, zijn aanvullende middelen nodig. Deze zijn nodig voor de bemensing van de projectorganisatie, het uitwerken van een voorlopig ontwerp naar een definitief ontwerp en het voorbereiden van een bestek. Voor de kapitaallasten maken we aanspraak op de stelpost beleidsvoornemens en is daarom budgettair neutraal.

De aanspraak op de stelpost ziet u verwerkt onder programma Algemene Dekkingsmiddelen, Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien taakveld overige baten en lasten.

Overige kleine verschillen (nadeel 2023 € 18.985)

Behoeft geen toelichting.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (nadeel 2023 en 2024 € 40.000)

Noodzakelijke vergroening Vogelbuurt fase 1 en 2 (nadeel 2023 en 2024 elk € 40.000)

Binnen de majeure opgave van het rehabilitatieproject Vogelbuurt 1 en 2 is het noodzakelijk om aanvullende groeninvesteringen te doen Deze investering is van belang om te kunnen voldoen aan klimaatadaptieve eisen gericht op hitte en water. Vanuit de reguliere middelen kunnen wij onze reguliere plantvakken goed optimaliseren, maar bomen zijn hierin niet opgenomen. Juist deze wijken kenmerken zich door een tekort aan de groenstructuur met bomen. Dit wordt gecorrigeerd in deze rehabilitatie.

Taakveld 7.2. Riolering (Budgettair neutraal)

Aanvullende krediet (voor en nadeel structureel vanaf 2024 € 3.114)

Voor een drietal investeringskredieten wordt een verhoging gevraagd van de huidige kredieten. Dit omdat de daadwerkelijke kosten fors blijken af te wijken van de geraamde kosten, onder andere vanwege hogere materiaalkosten. Voor verdere toelichting: zie het onderdeel investeringen verder onderaan dit programma. De kapitaallasten die hiermee gemoeid zijn, worden gedekt uit de voorziening riolering. In verband met dit gesloten systeem heeft dit geen financiële consequenties en wordt dit budgettair neutraal verwerkt.

Taakveld 7.3 Afval (nadeel in 2023 € 1.000 aflopend naar een structureel voordeel € 4.000 vanaf 2024)

Avri afvalstoffenheffing (voordeel structureel € 4.325)

De afvalstoffenheffing daalt, omdat de administratieve kosten rond de inzameling van incontinentiemateriaal zijn gewijzigd. Dit is een nadeel (last) € 63.608 en een voordeel (baat) € 67.933. Per saldo levert dit een klein voordeel op.

Overige kleine verschillen (nadeel 2023 € 5.000)

Behoeft geen toelichting.

Taakveld 7.4 Milieubeheer (nadeel incidenteel in 2023 € 64.000 naar een structureel nadeel € 23.000 vanaf 2024)

Jaarplan duurzaamheid (nadeel in 2023 € 41.568)

Op 28 februari 2023 hebben u via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over ons Jaarplan duurzaamheid. In dit jaarplan staan alle activiteiten voor het jaar 2023. Dit plan vloeit voort uit het Programmaplan Duurzaamheid. Hierdoor scheppen wij duidelijkheid over de werkzaamheden die wij in 2023 oppakken en stemmen wij verwachtingen op elkaar af. Om het jaarplan 2023 te financieren is een onttrekking van € 41.568 nodig uit de reserve duurzaamheid (deel rijksmiddelen).

Per saldo is dit budgettair neutraal en moet u dit in relatie zien met het voordeel onder de mutaties Reserve onderaan dit programma.

Overige kleine verschillen (nadeel structureel € 22.656)

Behoeft geen toelichting.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria (nadeel € 27.000 oplopend naar € 28.000 in 2026)

Aanspraak stelpost prijsstijging 2023 (nadeel structureel 27.000)

Vanuit dit taakveld is een aanspraak gedaan van in totaal afgerond € 27.000. De aanspraak heeft te maken met het onderhoud van de begraafplaatsen. De aanspraak op de stelpost prijsstijging heeft in deze bestuursrapportage een budgettair neutraal effect. De aanspraak op de stelpost ziet u verwerkt onder programma Algemene Dekkingsmiddelen, Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien taakveld overige baten en lasten.

Overige kleine verschillen (nadeel in 2026 € 1.000)

Behoeft geen toelichting.

Taakveld 8.1 Ruimte en leefomgeving (nadeel incidenteel € 44.100)

Implementatie intaketafel (nadeel incidenteel € 44.100)

Ter voorbereiding op de komst van de Omgevingswet gaan wij onze werkwijze van het regiemodel ('regiekamer') bij nieuwe ruimtelijke initiatieven omvormen naar een intaketafel. In de intaketafel worden wenselijke ruimtelijke initiatieven voorzien van alle relevante kaders en spelregels. Ook onderzoeken we of de gemeentelijke ambities aan een initiatief kunnen toevoegen. Het leren werken met deze nieuwe werkwijze doen we in een proeftuin-omgeving. Hiertoe is éénmalig (voor de duur van de proeftuin) een bedrag van € 44.100,- nodig. We stellen voor deze ten laste van de reserve Omgevingswet te brengen.

Deze onttrekking is per saldo budgettair neutraal en moet u in relatie zien met het voordeel onder de mutaties reserves onderaan dit programma.

Overige taakvelden kleine verschillen (nadeel € 20.086 in 2023 naar € 51.557 in 2026)

Kleine verschillen behoeven geen toelichting.

Investeringsen

Verbeteren rioolstelsel bedrijventerrein de Heuning in Ochten

In 2019 heeft u een budget van 136.500 euro beschikbaar gesteld voor het verbeteren van het rioolwaterstelsel op bedrijventerrein de Heuning in Ochten. In 2022 is een hemelwatergemaal aangelegd, naast het verbeteren van de capaciteit door opheffen van foutieve aansluitingen en het loskoppelen van een aantal grote dakwater aansluitingen. Vanwege hogere materiaalkosten en onverwachte extra werkzaamheden bij het kruisen van een hoofdleiding met een geboorde zinker, overschrijden wij het budget met 25.000 euro.

Daarom wordt de raad gevraagd het huidige investeringskrediet 172273 De Heuning Ochten 2020 te verhogen met € 25.000,-

Vervangen/renoveren appendages drukrioolgemaaltjes buitengebied.

In 2019 heeft u een budget van 365.000 euro beschikbaar gesteld voor het vervangen/renoveren van de drukrioolpompen, leidingwerk en besturing. Dit wordt gebruikt voor de gemeentelijke drukrioolgemaaltjes, met een gemiddelde leeftijd van 35 jaar. Wij hebben op basis van prioritering 125 gemaaltjes begroot en hier het budget voor aangevraagd. Omdat de daadwerkelijke kosten fors blijken af te wijken van de geraamde kosten hebben wij van dit bedrag 95 gemaaltjes kunnen renoveren, waarbij er dan nog een tekort van 95.000 euro ontstaat.

Daarom wordt de raad gevraagd het huidige investeringskrediet (172280 Drukriool. pompen, leidingwerk, scha) 2019 te verhogen met € 95.000,-

Vervangen besturingskasten drukrioolgemaaltjes buitengebied

In 2019 heeft u een budget van 65.000 euro beschikbaar gesteld voor het vervangen van de besturingskasten, gebruikt voor de gemeentelijke drukrioolgemaaltjes, met een gemiddelde leeftijd van 35 jaar. Wij hebben op basis van prioritering 125 gemaaltjes begroot en hier het budget voor aangevraagd. Omdat de daadwerkelijke kosten fors blijken af te wijken van de geraamde kosten hebben wij van dit bedrag 95 kasten kunnen vervangen, waarbij er nog een tekort van 20.000 euro ontstaat. Daarom wordt de raad gevraagd het huidige investeringskrediet 172281 Drukrioolering (buiten-opstelling) 2019 te verhogen met € 20.000,-.

Randweg Opheusden.

Om de volgende stappen in het proces randweg Opheusden te kunnen zetten, zijn aanvullende middelen nodig. Deze zijn nodig voor de bemensing van de projectorganisatie, het uitwerken van een voorlopig ontwerp naar een definitief ontwerp en het voorbereiden van een bestek.

Daarom wordt de raad gevraagd het huidige investeringskrediet 121143 INV Voorbereidingskrediet Rondweg Opheusden in 2023 met € 300.000 te verhogen en in 2024 met € 400.000.

Mutaties reserves

290052 RS Duurzaamheid

In het jaarplan duurzaamheid 2023 staan alle activiteiten voor het lopende jaar. Dit plan vloeit voort uit het programmaplan duurzaamheid en de onderliggende beleidsstukken. Hierdoor scheppen wij duidelijkheid in de werkzaamheden die wij in 2023 oppakken en stemmen wij verwachtingen op elkaar af. Om het jaarplan 2023 te financieren is een onttrekking van € 98.168,- nodig uit de reserve duurzaamheid (deel rijksmiddelen). Voor het programma duurzaamheid taakveld Milieubeheer (7.4) is dat een bedrag van € 41.568, voor taakveld Afval (7.3) € 5.000 kleine verschillen. Inhuur personeel € 51.600, valt onder taakveld Overhead (0.4).

Wij stellen daarom voor om in 2023 € 98.168 uit de reserve te onttrekken Per saldo is dit budgettair neutraal en moet u dit in relatie zien met de 3eW vraag in dit programma taakveld 7.3 en taakveld 7.4 en voor inhuur taakveld 0.4 onder hoofdstuk Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien.

290044 RS Omgevingswet

Ter voorbereiding op de komst van de Omgevingswet willen wij onze werkwijze van het regiemodel ('regiekamer') bij nieuwe ruimtelijke initiatieven doorontwikkelen naar een intaketafel. In de intaketafel gaan wij wenselijke ruimtelijke initiatieven voorzien van alle relevante kaders en spelregels en onderzoeken we of we gemeentelijke ambities aan een initiatief kunnen toevoegen. Wij stellen daarom voor om in 2023 € 44.100 uit de reserve te onttrekken Per saldo is dit budgettair neutraal en moet u dit in relatie zien met de 3eW vraag in dit programma.

Programma 4 Economie

Missie

De komende jaren investeren we verder in een goed ondernemersklimaat, een goede ondernemersdienstverlening en een goede kwaliteit van onze werklocaties. We willen daarmee welvaart en werkgelegenheid behouden en bevorderen. Lokale ondernemers verdienen onze speciale aandacht. Zij zijn immers belangrijk voor de leefbaarheid en het voorzieningenniveau in onze dorpen.

Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze gemeente en de omliggende regio. Ook dat levert een bijdrage aan het behoud van het voorzieningenniveau in de kernen. We stimuleren activiteiten op het gebied van toerisme en recreatie en richten ons op het aantrekken van meer recreanten. De agrarische sector steunen wij. Waar mogelijk ondersteunen we innovatie.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

- [Neder-Betuws Verkeer-en Vervoerplan, beleidsrapportage \(2018\), \(achtergrondrapportage\)](#)
- [Regionale detailhandelsstructuurvisie Rivierenland \(2014\)](#)
- [Detailhandelsstructuurvisie Neder-Betuwe \(2016\)](#)
- [Structuurvisie Neder-Betuwe 2018 \(2018\), \(kaart\)](#)
- [Kadernota basismobiliteit \(2015\)](#)
- [Intergemeentelijke Strategische Visie Laanboomcentrum Betuwe \(2015\)](#)
- [Regionaal Ambitiedocument 2022-2025](#)
- [Ruimtelijke Strategische Visie Regio Rivierenland \(2019\)](#)
- [Regionaal Programma Werklocaties 2019-2024 \(2020\)](#)
- [Structuurvisie Agro Business Centre Opheusden \(2014\)](#)
- [Ruimtelijk Kwaliteitskader Agro Business Centre Opheusden \(2017\)](#)
- [Beleidsrichtlijnen Kantoren op bestaande bedrijventerreinen \(2020\)](#)

Ambities

4.1 We zorgen voor een veerkrachtige economische structuur

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Goed ondernemersklimaat	We versterken de ondernemersdienstverlening.	continu
	We bevorderen een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. (Dit draagt ook bij aan 6.1 Goed en passend onderwijs voor alle inwoners in Neder-Betuwe.)	2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Ondersteuning en innovatie agrarische sector	We nemen deel aan het Laanboompact en voeren projecten uit.	continu
	We vernieuwen de handreiking voor de	2023

	teeltondersteunende voorzieningen (TOV).	
	We stimuleren biodiversiteit. (Dit wordt verder uitgewerkt in ambitie 3.4).	-

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Goed vestigingsklimaat	We maken ons sterk voor (uitbreidings)ruimte voor onze lokale ondernemers.	continu
	We plannen voldoende aanbod van nieuwe bedrijventerreinen binnen onze mogelijkheden.	continu
	We zorgen dat onze bedrijventerreinen duurzaam en toekomstbestendig zijn	continu
	We gaan verder met de planvorming van fase 2 van het Tree Valley Business Centre.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		<u>Doorontwikkeling Tree Valley Business Centre</u> : Er is nog geen overeenkomst bereikt tussen de gemeente en een grondeigenaar. Het betreft de aankoop van een strook grond die de gemeente nodig heeft, voor de aanleg van een weg die de (te ontwikkelen) percelen ontsluit.
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Florenderende dorpen en kernen	We zetten actief in op de winkelconcentratieplannen.	continu
	We hebben een faciliterende rol bij het voorzieningenniveau in de dorpen.	continu
	We faciliteren de initiatiefnemers in het centrum van Ochten bij de herontwikkeling van een nieuwe supermarkt, en dorpshuis en de toevoeging van nieuwe centrumfuncties. We investeren in de herinrichting van de openbare ruimte zodat het plein een kwaliteitsverbetering krijgt.	2023 e.v.
	We zorgen voor een economische inbreng bij de ontwikkeling van het Omgevingsplan Kernen.	2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		<u>Van Driel-plein in Ochten</u> : De initiatiefnemer heeft eind april aan de gemeente een nieuw voorstel voorgelegd waarbij een andere

		samenwerkingsvorm wordt voorgesteld en een maximale ontwikkelbijdrage is gesteld. De gemeentelijke voor- en nadelen van dit voorstel worden momenteel juridisch en financieel onderzocht. Aan de hand daarvan wordt beoordeeld of een supermarktontwikkeling met de verplaatsing nog haalbaar is. Het uitvoeringsplan heeft hiermee wel wat vertraging opgelopen. Er wordt nu gewerkt aan het Voorlopig Ontwerp van het Van Driel-plein en het grondwateronderzoek wordt komende periode opgestart.
Tijd		Zie bovenstaande toelichting.
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Afstemming met regionaal economische agenda	Als regiogemeente zijn we betrokken bij de uitvoering van het Regionaal Economisch Ambitiedocument.	2023 e.v.
	We werken samen in de regio aan de opgaven agrotourisme en cultuurhistorische landmarks.	2023-2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

4.2 We vergroten de aantrekkelijkheid van ons gebied voor inwoners en bezoekers

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Goed omgaan met ons (cultureel) erfgoed	We maken de beschikbare informatie over ons erfgoed toegankelijk.	2025
	We herijken de gemeentelijke monumentenlijst en voegen waardevol landschap en ensembles toe.	2023-2025
	We benutten kansen die erfgoed biedt.	continu
	We borgen ons erfgoedbeleid in regels in het nieuwe Omgevingsplan.	2023 e.v.
	We vergroten de zichtbaarheid van het cultureel en historisch erfgoed. (Regioplan Inspirerend Rivierenland)	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt
-------------------------	----------------------------	----------------

		het?
Recreatie en toerisme	We richten ons op het aantrekken van meer recreanten.	2023 e.v.
	We zorgen voor voldoende mogelijkheden om te ontspannen, onder meer door aantrekkelijke fiets- en wandelpaden. We verkennen de realisatie van een fietsverbinding tussen Echteld en Tiel.	2023-2025
	We vergroten de bekendheid van het merk De Betuwe.	2023-2025
	We stellen een samenwerkingsagenda Boven-Linge op en voeren deze uit.	2023-2025
	We integreren het project Gastvrije Waaldijk in het dijkversterkingsproject.	2023-2027
	We werken aan de ontwikkeling van de Veerhaven Ochten.	2023 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		Voor het project Gastvrije Waaldijk is het eindresultaat niet volledig uitgewerkt.
Tijd		
Middelen		In de Raadsbrief van december 2022 hebben wij melding gemaakt dat er een financieel vraagstuk is gerezen. Het Waterschap heeft aangegeven dat het budget niet toereikend is door prijsstijgingen van het afgelopen jaar en de te verwachten prijsstijgingen. Uiteindelijk zal er in het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO) een besluit genomen moeten worden over de financiering van het project.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
We maken ons landschap aantrekkelijker	We geven uitvoering aan het Landschapsontwikkelingsplan (LOP).	continu
	We zetten in op meer biodiversiteit.	continu
	We plaatsen meer bomen in het openbaar gebied en stimuleren dit op particulier terrein.	continu
	We zijn zuinig op onze bijzondere landschappelijke ensembles.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen overige ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Programma 4 Economie					
Mutaties 1e Berap Bedragen x € 1.000,-		2023	2024	2025	2026
Mutaties per taakveld					
3-1	Economische ontwikkeling	0	0	0	0
3-2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-8	-11	-40	-40
3-3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	0	0
3-4	Economische promotie	4	4	4	4
Totaal Mutaties per programma		-4	-7	-36	-36

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)

Overige kleine verschillen (voordeel in 2023 € 4.000 oplopend naar € 36.000 in 2026)

Kleine verschillen behoeven geen toelichting

Investeringsen

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen mutaties in de investeringen van toepassing.

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen mutaties in de reserves van toepassing.

Programma 5 Wmo, jeugdzorg en participatiewet

Missie

In Neder-Betuwe doet iedereen ertoe. De inwoners in onze gemeente zijn zorgzaam en waar mogelijk helpen zij elkaar en zorgen zij voor elkaar. Om inwoners hiertoe in staat te stellen, ondersteunen wij vormen van informele zorg en versterken wij de samenwerking met en tussen onze maatschappelijke partners. Zo stellen we inwoners in staat om zoveel mogelijk zelf de regie te voeren over hun leven. Vanuit eigen kracht en met steun van de omgeving. Zelfredzaam zijn, dat lukt niet iedereen. Wij bieden dan zorg en ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet. Zorgvragers hebben keuzevrijheid, zodat de hulp past bij hun levensovertuiging. Wij zetten steeds meer in op preventie, omdat we willen voorkomen dat mensen zorg nodig hebben. Voorkomen is immers beter dan genezen.

Deze missie komt overeen met de vastgestelde visie in de Integrale Beleidsnota Sociaal Domein. De ambities en ontwikkelingen binnen dit programma komen grotendeels terug in de nota of de bijbehorende uitvoeringsplannen.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

Algemeen

- [Raadsvisie 2030 \(2019\)](#)
- [Integrale Beleidsnota Sociaal Domein "Samen verder op de ingeslagen weg" 2021 - 2024 \(2021\)](#)
- [Uitvoeringsplan Meedoen en Samenleven \(2022\)](#)
- [Uitvoeringsplan Optimaal Ontwikkelen en Opgroeien \(2022\)](#)
- [Uitvoeringsplan Gezond en Vitaal \(2022\)](#)
- [Algemene subsidieverordening Neder-Betuwe 2019 \(2019\)](#)
- [Nadere regel subsidies voor vrijwilligersorganisaties \(2019\)](#)
- [Nadere regel belangenbehartiging sociaal domein 2019 \(2019\)](#)

Wmo/Jeugd

- [Nota Kernpunten \(2013\)](#),
- [Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Neder-Betuwe 2020 \(2020\)](#)
- [Verordening Jeugdhulp gemeente Neder-Betuwe 2022 \(2021\)](#)
- [Dienstverleningsovereenkomst Wmo/Jeugd door de regio Rivierenland \(2019\)](#)
- [Nadere regel subsidie vervanging buurtbus Klaartje en Swobrik 2019 \(2019\)](#)
- [Nadere regels Maatschappelijke ondersteuning gemeente Neder-Betuwe 2019 \(2019\)](#)
- [Beleidsregels huishoudelijke ondersteuning Wmo gemeente Neder-Betuwe 2020 \(2020\)](#)
- [Nadere regels jeugdhulp gemeente Neder-Betuwe 2022 \(2022\)](#)
- [Beleidsregels woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen Neder-Betuwe 2021 \(2021\)](#)

Participatie

- [Vangnetregeling Participatiewet \(2015\)](#)
- [Re-integratieverordening \(2017\)](#)
- [Verordening individuele studietoelage Participatiewet \(2022\)](#)
- [Verordening meedoenregeling Neder-Betuwe 2022 \(2022\)](#)
- [Afstemmingsverordening Participatiewet \(2016\)](#)
- [Verordening individuele inkomenstoelage \(2014\)](#)
- [Verordening loonkostensubsidie \(2017\)](#)
- [Gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland \(2021\)](#)

Volksgezondheid

- [Gemeenschappelijke regeling GGD Gelderland-Zuid \(2020\)](#)
- [Meerjarenstrategie GGD Gelderland-Zuid 2020-2023 \(2020\)](#)
- [Preventie- en Handhavingsplan Alcohol Neder-Betuwe 2022-2024 \(2021\)](#)
- [Uitvoeringskader gezond opgroeien in Neder-Betuwe 2019-2024 \(2019\)](#)
- [Monitor Neder-Betuwe Bloeit! 2019-2024 \(2020\)](#)

- [Hoofdpijnennotitie Aanpak eenzaamheid Neder-Betuwe \(2019\)](#)
- [Nadere regel subsidie voorkomen en/of verminderen van eenzaamheid 2022 \(2022\)](#)

Overige

- [Verordening tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten \(2018\)](#)
- [Beleidsplan Schuldhulpverlening 2018-2021 \(2018\), bijbehorende beleidsregels \(2022\)](#)
- [Verordening beslistermijn Schuldhulpverlening Neder-Betuwe 2022 \(2021\)](#)
- [Beleidsregels Bijzondere Bijstand 2022 \(2022\)](#)
- [Plan van aanpak bestrijding kinderarmoede \(2018\)](#)
- [Beleidsplan GGZ Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2018-2020 'Samen Dichtbij' \(2018\)](#)
- [Beschermd Wonen, regio Nijmegen en Rivierenland \(2021\)](#)

Ambities

5.1 Inwoners zijn zoveel mogelijk zelfredzaam en kunnen deelnemen aan de samenleving

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Inwoners met een hulpvraag ontvangen passende ondersteuning	We bieden een helpende hand bij het formuleren van een hulpvraag, door onder andere onafhankelijke cliëntondersteuning, het welzijnswerk en de Kernpunten	continu
	Wij borgen de kwaliteit en beschikbaarheid van ondersteuning middels een aanbesteding en contractmanagement	continu
	We zorgen dat inwoners keuzevrijheid hebben zodat de geboden hulp aansluit bij hun levensovertuiging en identiteit	continu
	We ondersteunen vormen van informele zorg en blijven hiervoor in gesprek met onze (lokale) partners	continu
	We evalueren de methode één gezin - één plan - één regisseur, waarbij één regisseur wordt ingezet in de ondersteuning van gezinnen	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Inwoners zijn zoveel mogelijk financieel zelfredzaam	We bieden ondersteuning aan inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden en behouden van passend werk	continu
	We zetten in op het terugdringen van energiearmoede (zie verder ambitie 3.3: We willen een duurzame gemeente zijn, klaar voor de toekomst)	2023
	Problematische schulden worden waar mogelijk voorkomen door vroegtijdig signaleren en een breed	continu

	ondersteuningsaanbod	
--	----------------------	--

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		Landelijke maatregelen (zoals energieplafond, aanpassing van toeslagen en verhoging van minimumloon en bijstand) hebben enige rust gebracht. Helaas is de wetswijziging die nodig is voor de energietoeslag 2023 nog niet aangeboden aan de Tweede Kamer, waardoor gemeenten deze nog niet kunnen uitkeren.
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Iedereen kan deelnemen aan de samenleving	We zijn een dementievriendelijke gemeente. Dit wordt bevestigd met het behalen van het certificaat	2023
	We dragen bij aan het voorkomen en verminderen van eenzaamheid onder inwoners	continu
	Het minimabeleid en bijzondere bijstand wordt voortgezet, en het Kindpakket wordt herijkt	2023
	We bieden goede ondersteuning op het gebied van o.a. huisvesting, taal, scholing, werk en ontmoeting aan nieuwkomers conform de Wet Inburgering	continu
	We zorgen ervoor dat iedereen, van oud tot jong, ongeacht geloofsachtergrond, geartheid, afkomst, beperkingen en met welke idealen dan ook kan deelnemen aan onze samenleving	continu
	We zorgen voor een passend woningaanbod in de wijk voor kwetsbare inwoners zoals mensen die beschermd wonen (Zie verder ambitie 3.1: Wonen voor iedereen)	2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		Aanpassing van het Kindpakket (in verband met het einde van de looptijd van contracten) was voorzien in 2023, maar is eind 2022 succesvol afgerond.
Tijd		
Middelen		

5.2 Inwoners van Neder-Betuwe leven gezond en zijn vitaal

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Er is toegenomen aandacht voor preventie op de gebieden gezond leven en vitaal zijn	We zetten ons in voor een gezonde leefstijl voor jongeren en volwassenen, onder meer door de uitvoering van de JOGG-aanpak en het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit! (dit draagt ook bij aan de realisatie van ambitie 3.3 We willen een duurzame gemeente zijn, klaar voor de toekomst)	continu

	We zetten in op het versterken van de mentale gezondheid van onze inwoners door het verbeteren van hun veerkracht en balans	continu
	We zetten in op het vroegtijdig signaleren van (verborgen) problemen bij ouderen en bieden preventieve ondersteuning zoals huisbezoeken	2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Het middelengebruik onder (jonge) inwoners neemt af	<i>De uitwerking hiervan vindt u terug onder ambitie 2.1 Neder-Betuwe is een veilige gemeente om te wonen en leven</i>	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Jeugdigen groeien op in een stabiele en veilige (thuis)omgeving	We geven uitvoering aan het lokale plan huiselijk geweld en kindermishandeling en zetten hierin onder meer in op het versterken van relaties en het bieden van tijdige ondersteuning bij scheidingen	2023
	We geven uitvoering aan (boven)regionale ontwikkelingen rondom jeugdbescherming en hoogspecialistische jeugdzorg (onder meer Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming en crisishulp)	2023
	We zoeken naar innovatieve mogelijkheden om de jeugdzorg effectiever en efficiënter uit te voeren, samen met relevante partners	2023
	We zetten in op normaliseren en een stevige leefomgeving voor jeugdigen	continu
	Dit draagt ook bij aan de realisatie van ambitie 6.3 Actieve en leefbare kernen binnen de gemeente	

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Kinderen maken een goede start in het leven en hebben daarin gelijke kansen	We nemen deel aan het rijksprogramma 'Kansrijke start'	2023
	We zetten blijvend in op de versterking tussen zorg en onderwijs en faciliteren ondersteuning op school	2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Brede SPUK (specifieke uitkering)

Eind 2022 kondigde het Rijk een nieuwe regeling aan waaronder allerlei oude (SPUK)regelingen moeten komen te vallen: de Brede SPUK-regeling. De Brede SPUK-regeling is voor alle gemeenten beschikbaar gesteld voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040. Integraal werken en ontschotten van middelen is hierbij van belang.

Met deze SPUK-regeling kunnen diverse afspraken door gemeenten uitgevoerd worden. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Hoofdlijnen Sportakkoord II, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Preventieakkoord. In februari 2023 is de regeling gepubliceerd en is voor gemeenten meer duidelijk geworden over de verdeling, het aanvragen en verantwoorden van de middelen. In maart 2023 hebben we de middelen aangevraagd. In september 2023 moet ter onderbouwing van deze aanvraag een plan van aanpak ingediend worden. We maken bij het opstellen van het plan van aanpak gebruik van onze nota Sociaal Domein en bijbehorende uitvoeringsplannen zodat dit plan aansluit bij onze geformuleerde maatschappelijke resultaten. Ook brengen we in kaart welke middelen we ontvangen vanuit het Rijk, wat we begroot hebben, welke middelen we eerder uit andere SPUK-regelingen ontvingen, en hoeveel we nodig hebben om het plan van aanpak uit te kunnen voeren. In de tweede bestuursrapportage verwerken we de uitkomsten hiervan.

De brede SPUK beslaat ook onderdelen uit programma 2 (bijvoorbeeld middelengebruik) en 6 (bijvoorbeeld sport). Ook voor deze programma's kan deze brede SPUK consequenties hebben.

Integraal Zorgakkoord (IZA)

In september 2022 is het Integraal Zorgakkoord (IZA) vastgesteld. Het IZA heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Om dit te bereiken, zijn afspraken gemaakt tussen het ministerie van VWS en een groot aantal partijen in de zorg. Er moet meer samenwerking komen tussen zorgpartijen onderling, maar ook tussen zorgpartijen en gemeenten. De zorg moet meer richting preventie gaan bewegen. Er ligt dus een grote verantwoordelijkheid vanuit het IZA bij de zorgpartijen. Maar ook wij als gemeenten moeten (vooral regionaal) aan de slag. Het IZA moet uiteindelijk onder de Brede SPUK (en dus GALA) komen te vallen. Dat is nu nog niet het geval. Het Rijk en de VNG voeren nog gesprekken over de hoogte van de uitkering en hoe deze aan te vragen. Wij verwachten dit (eventueel via een regiogemeente) eind juni 2023 te kunnen doen, maar weten nog niet hoeveel middelen we dan ontvangen. We hopen hier in de tweede bestuursrapportage meer duidelijkheid over te geven.

Uitvoering Nota Sociaal Domein

De uitvoering van de Nota Sociaal Domein is in volle gang. Inmiddels blijkt dat we middelen nodig hebben voor deze uitvoering. Komende periode brengen we dit verder in kaart en we verwerken dit in de tweede bestuursrapportage. Verwachte kosten zitten bijvoorbeeld in:

- het faciliteren van bijeenkomsten met en voor maatschappelijke partners;
- ondersteuning bij het goed laten aansluiten van afspraken met grote subsidiepartners of groepen van (subsidie)partners bij de uitvoeringsplannen en het Kwaliteitskompas

Aanpak Jeugdoverlast

We zetten intensief in op de aanpak van jeugdoverlast. Voor een succesvolle en duurzame aanpak zijn de inzet van accommodatiegebonden jongerenwerk, ambulante jongerenwerk en jongerencoaching van groot belang. Om de huidige aanpak jeugdoverlast te intensiveren, is daarom mogelijk extra inzet van het jongerenwerk nodig. Bijvoorbeeld door op meer locaties accommodatiegebonden jongerenwerk te bieden. Momenteel onderzoeken we welke inzet vanuit het jongerenwerk de komende periode nodig is en welke extra kosten dat mogelijk met zich meebrengt.

Begrotingswijziging 2023 GGD Gelderland-Zuid

Door de GGD is een begrotingswijziging voor 2023 aangekondigd. Deze is in de raadsvergadering van juni 2023 middels een raadsvoorstel en bijbehorende begrotingswijziging aan u voorgelegd om een zienswijze op te geven. Het Algemeen Bestuur van de GGD beslist in september 2023 over de voorliggende begrotingswijziging. De financiële consequenties worden te zijner tijd conform dit besluit verwerkt in onze financiële positie.

Wat mag het kosten?

Programma 5 Wmo, Jeugdzorg en Participatie					
Mutaties 1e Berap Bedragen x € 1.000,-		2023	2024	2025	2026
Mutaties per taakveld					
6-1	Samenkracht en burgerparticipatie	34	9	9	2
6-2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	48	48	43	43
6-3	Inkomensregelingen	7	7	7	7
6-4	WSW en beschut werk	0	0	0	0
6-5	Arbeidsparticipatie	0	0	0	0
6-6	Maatwerkvoorziening (WMO)	74	74	74	74
6-71A	Hulp bij huishouden (WMO)	0	0	0	0
6-71B	Begeleiding (WMO)	-76	-76	-76	-76
6-71C	Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0
6-72A	Jeugdhulp begeleiding	7	7	7	7
6-72B	Jeugdhulp behandeling	28	28	28	28
6-72C	Jeugdhulp dagbesteding	24	24	24	24
6-72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	4	4	4	4
6-73A	Pleegzorg	9	9	9	9
6-73B	Gezinsgericht	13	13	13	13
6-73C	Jeugdhulp met verblijf overig	4	4	4	4
6-74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	21	21	21	21
6-74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	12	12	12	12
6-74C	Gesloten plaatsing	2	2	2	2
6-81A	Beschermd Wonen (WMO)	0	0	0	0
6-82A	Jeugdbescherming	11	11	11	11
6-82B	Jeugdreclassering	2	2	2	2
7-1	Volksgezondheid	0	0	0	0
Totaal Mutaties per programma		222	198	193	185

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)

Taakveld 6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie (structureel nadeel € 34.000 in 2023 aflopend naar € 2.000 in 2026)

In het kader van Ouderenwerk is voor het project Seniorenhuisbezoeken een incidenteel budget van € 24.341 noodzakelijk in 2023. Deze extra last wordt vanuit de Stelpost Beleidsvoornemens aangewend/gedekt. Het nadeel onder dit taakveld dient u dan ook in relatie te zien met het voordeel onder taakveld 0.8 Overige baten en lasten binnen het programma Algemene Dekkingsmiddelen.

De overige kleine verschillen binnen dit taakveld bedragen een structureel nadeel van € 9.216 en behoeven geen toelichting.

Taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (structureel nadeel € 48.000 in 2023 en 2024, vanaf 2025 nadeel van € 43.000)

De kosten voor de regionale inkoop samenwerking Wmo en jeugd is door indexeringen (€5.000) en stijgende kosten (€ 38.149) structureel gestegen. In de begroting 2023 is deze regionale ontwikkeling reeds aangekondigd. De verhoging veroorzaakt door indexering wordt gedekt vanuit de stelpost prijsstijging. Dit nadeel dient u dan ook in relatie te zien met het voordeel onder taakveld 0.8 Overige baten en lasten binnen het programma Algemene Dekkingsmiddelen.

De overige kleine verschillen binnen dit taakveld bedragen een incidenteel nadeel van € 4.400 in 2023 en 2024 en behoeven geen toelichting.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie- Inburgering (budgettair neutraal € 109.000)

In de primaire begroting 2023 is rekening gehouden met een Specifieke uitkering voor inburgeringsvoorzieningen van €150.049. Voor het jaar 2023 is echter een voorlopige rijksbijdrage van € 258.975 beschikt, in verband met de verhoogde asielinstroom. De raming van de lasten en de baten is budgettair neutraal (€ 108.926) aangepast in de gemeentelijke begroting 2023. De bestedingen aan inburgeringsvoorzieningen kunnen verspreid over drie jaar worden verantwoord in de Sisa. Dit omdat inburgeringstrajecten gemiddeld drie jaar in beslag nemen. Als na drie jaar een deel van deze middelen niet benut is, geldt er een terugbetalingsverplichting aan het rijk.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorziening (WMO) (structureel nadeel € 74.000)

Op verschillende budgetten binnen dit taakveld hebben we te maken met kostenverhoging (€ 74.173) veroorzaakt door indexeringen. Deze extra last wordt vanuit de Stelpost prijsstijging gedekt. Het nadeel onder dit taakveld dient u dan ook in relatie te zien met het voordeel onder taakveld 0.8 Overige baten en lasten binnen het programma Algemene Dekkingsmiddelen.

Taakveld 6.71b Begeleiding (Wmo) (structureel voordeel € 76.000)

In de Jaarstukken 2022 is een structureel voordeel verantwoord op Wmo Zorg in natura en Wmo Zorg PGB van in totaal € 125.000. Tegenover dit structurele voordeel staat een structureel nadeel van € 49.000 vanwege contractuele prijsstijgingen. Omdat we de prijsstijgingen kunnen dekken vanuit het structurele voordeel doen we hiervoor geen aanspraak op de stelpost prijsstijging. De structurele verwerking van het voordeel van € 125.000 minus de kostenverhoging van € 49.000 resulteert in een structureel voordeel van € 76.000.

Taakvelden 6.72abcd, 6.73abc, 6.74abc en 6.82 ab (Jeugd) (structureel nadeel € 135.000)

In de Jaarstukken 2022 is een structureel voordeel verantwoord op Jeugdhulp zorg in natura van € 200.000. Tegenover dit structurele voordeel hebben we op jeugdhulp te maken met een structureel nadeel van € 336.000 vanwege contractuele prijsstijgingen. Binnen de taakvelden kunnen we het nadeel vanwege de prijsstijgingen daarmee deels opvangen. Voor het resterende bedrag van € 136.000 doen wij een beroep op de stelpost prijsstijging. Het nadeel onder dit taakveld dient u dan ook in relatie te zien met het voordeel onder taakveld 0.8 Overige baten en lasten binnen het programma Algemene Dekkingsmiddelen.

Met ingang van 2023 is jeugdhulp onderverdeeld in 12 nieuwe taakvelden. In de Begroting 2023 hebben wij de middelen budgettair neutraal over de nieuwe taakvelden verdeeld. Het structurele voordeel op jeugdhulp wordt in deze bestuursrapportage 2023 naar rato over de nieuwe taakvelden verdeeld. Het rijk heeft 2023 aangemerkt als overgangsjaar. In de loop van dit jaar zal verder duidelijk worden of, en zo ja in welke mate, bijstelling van de geraamde middelen op de nieuwe taakvelden nodig is. Een eventuele bijstelling zal dan plaatsvinden in de tweede Bestuursrapportage 2023.

De overige kleine verschillen binnen dit taakveld bedragen een structureel voordeel van structureel € 1.000, en behoeven geen toelichting.

Taakveld 7.1 Volksgezondheid (budgettair neutraal € 40.000)

Voor de uitvoering van ons lokaal preventieakkoord (het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit!) hebben wij in 2022 een specifieke uitkering van het Rijk ontvangen. De niet besteedde middelen (€ 20.147) zijn in 2022 via de derdengelden op de balans opgenomen. De verwerking van de balans naar de exploitatie van deze middelen vindt nu plaats, zodat in 2023 uitvoering gegeven kan worden aan die doelen waarvoor de specifieke uitkering ontvangen is. Daarbovenop is een bedrag van € 20.000 toegekend vanuit het Rijk als subsidieregeling Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden en preventieaanpakken voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

Kleine verschillen overige taakvelden binnen programma 5 (structureel nadeel € 7.000)

Actualisatie Staat van Vaste Activa

Bij de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 hebben wij de financiële effecten van onze Activa en lopende investeringen geactualiseerd. Bij controle bleek dat er alsnog een aantal bijstellingen doorgevoerd moesten worden. Dit hebben wij in deze bestuursrapportage 2023 gedaan. De financiële effecten van deze bijstellingen hebben voor programma 5 een structureel voordeel vanaf 2026 van €7.650. De financiële effecten van deze bijstelling zijn verwerkt onder bovenstaande taakvelden.

Investerings

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen investeringen.

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen reserves van toepassing.

Programma 6 Onderwijs, sport en welzijn

Missie

Goede onderwijshuisvesting verbetert de kwaliteit van het onderwijs. Daarom heeft de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Scholen topprioriteit voor ons. Wij stimuleren een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt en brengen actief de betrokken partijen bij elkaar. Kansengelijkheid op de arbeidsmarkt is belangrijk voor onze inwoners. Wij blijven ons inzetten om laaggeletterdheid tegen te gaan.

Sport, spel en bewegen dragen bij aan een gezonde leefstijl. We ondersteunen activiteiten die een aantoonbaar positief effect hebben op de leefstijl en het welbevinden van onze inwoners.

Wij blijven investeren in verenigingen en maatschappelijke organisaties in de gemeente, want zij bevorderen het maatschappelijk welzijn en de sociale omgang tussen inwoners. Bovendien dragen zij bij aan een verantwoorde en gezonde vrijetijdsbesteding. Vrijwilligers zijn de drijvende kracht achter onze verenigingen, stichtingen, instellingen en besturen. Wij waarderen hun inzet en zelfredzaamheid. Wij ondersteunen waar dat past bij onze rol als gemeentelijke overheid.

Deze missie komt overeen met de vastgestelde visie in de Integrale Beleidsnota Sociaal Domein. De ambities en ontwikkelingen binnen dit programma komen grotendeels terug in de nota of de bijbehorende uitvoeringsplannen.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

Algemeen

- [Raadsvisie 2030 \(2019\)](#)
- [Integrale Beleidsnota Sociaal Domein "Samen verder op de ingeslagen weg" 2021 - 2024 \(2021\)](#)
- [Uitvoeringsplan Meedoen en Samenleven \(2022\)](#)
- [Uitvoeringsplan Optimaal Ontwikkelen en Opgroeien \(2022\)](#)
- [Uitvoeringsplan Gezond en Vitaal \(2022\)](#)
- [Algemene subsidieverordening gemeente Neder-Betuwe \(2019\)](#)
- [Nadere regel subsidies voor vrijwilligersorganisaties \(2019\)](#)
- [Strategische visie accommodatie \(2010\)](#)

Onderwijs/leesbevordering

- [Verordening Voorziening huisvesting onderwijs \(2015\)](#)
- [Verordening bekostiging leerlingenvervoer \(2021\)](#), [Beleidsregels leerlingenvervoer \(2020\)](#)
- [Nadere regels subsidie voorschoolse educatie Neder-Betuwe \(2019\)](#)
- [Beleidsplan voor- en voerschoolse educatie 2019-2022 Neder-Betuwe \(2019\)](#)
- [Beleidsregels handhaving kinderopvang Neder-Betuwe \(2018\)](#)
- [Beleidskader toezicht en handhaving kinderopvang Neder-Betuwe 2018 \(2018\)](#)
- [Integraal Huisvestingsplan onderwijs \(2019\)](#)
- [Uitvoeringsplan IHP financieel \(2021\)](#)
- [Convenant uitvoering bibliotheekwerk 2023 t/m 2026 "Samen maken we de bieb" \(2022\)](#)
- [Subsidieverordening Basisbibliotheek Neder-Betuwe \(2007\)](#)
- [Statuten "Stichting Fluvium Openbaar Onderwijs" \(2018\)](#)
- [Nadere regel subsidie kinderopvang op grond van sociaal-medische indicatie Neder-Betuwe \(2019\)](#)

Sport

- [Sport en Beweeg visie Neder-Betuwe 2019-2030 \(2019\)](#)
- [Monitor Neder-Betuwe Bloeit! 2019-2024 \(2020\)](#)
- [Nadere regel projectsubsidie sportstimulering 2019-2022 \(2019\)](#)
- [Beheerplan onderhoud sportvelden 2016-2025 \(2019\)](#), [Beheerplan duurzaam meerjarig onderhoud gemeentelijke gebouwen 2022-2025 \(2021\)](#)

Ambities

6.1 Goed en passend onderwijs voor alle inwoners in Neder-Betuwe

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Passende onderwijshuisvesting in de nabijheid van de doelgroep die bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs	Uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Scholen volgens de daarin opgenomen planning en prioritering	continu
	Waar mogelijk stimuleren wij de verbinding van onderwijs met andere (kind)voorzieningen	continu
	<i>Dit draagt ook bij aan de realisatie van ambitie 3.2: In onze openbare ruimte is het heel, schoon en veilig en bereikbaar voor iedereen</i>	

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Een goede aansluiting tussen het onderwijs en de (lokale) arbeidsmarkt	Waar mogelijk bevorderen wij de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en ondernemers en de stimulering van actieve ontmoeting met het bedrijfsleven bv. in de vorm van stageplaatsen (<i>dit wordt verder uitgewerkt onder ambitie 4.1: We zorgen voor een veerkrachtige economische structuur</i>)	2025
	Waar mogelijk stimuleren wij de samenwerking tussen lokale VO-scholen en MBO, HBO en Universitaire opleidingen	2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Jeugdigen hebben de mogelijkheid om zich optimaal en breed te ontwikkelen binnen het onderwijs	We faciliteren scholen om invulling te geven aan natuur- en cultuureducatie	2024
	Wij zetten de rijksmiddelen ten behoeve van het terugdringen van onderwijsachterstanden zo effectief en efficiënt mogelijk in	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		

Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Inwoners beschikken over voldoende basisvaardigheden om te kunnen deelnemen aan de samenleving	We versterken de basisvaardigheden van inwoners door laaggeletterdheid bespreekbaar te maken, de drempel naar ondersteuning te verlagen en aanbod te faciliteren. Dit doen we samen met partners	2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

6.2 Sport, spel en bewegen stimuleren

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Een ruim aanbod van mogelijkheden die onze inwoners stimuleren tot sporten en bewegen	Uitvoeren van het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit!	continu
	Continuering van de inzet van buurtsportcoaches middels een nieuwe aanbesteding	2023
	Herijking van het beleid voor sportaccommodaties tot een integraal plan sportvoorzieningen	2025
	Uitvoeren van een beweegpark in één of meer kernen, dorpsommetjes en mountainbikepaden in de uiterwaarden. Dit wordt ook uitgewerkt onder ambitie 4.2: We vergroten de aantrekkelijkheid van ons gebied voor inwoners en bezoekers	2023
	<i>Dit draagt ook bij aan de realisatie van ambitie 3.2: In onze openbare ruimte is het heel, schoon en veilig en bereikbaar voor iedereen</i>	

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Voldoende en passende speelplekken voor	Bij omvangrijke nieuwbouwlocaties wordt voldoende rekening gehouden met aaneengesloten speelplekken, bij de invulling ervan worden jeugdigen betrokken.	continu

jeugdigen	<i>(Dit wordt verder uitgewerkt onder ambitie 3.1: Wonen voor iedereen)</i>	
	Wij zorgen dat (nieuwe) speelplekken een bijdrage leveren aan klimaatadaptatie. <i>(Dit wordt verder uitgewerkt onder ambitie 3.3: We willen een duurzame gemeente zijn, klaar voor de toekomst)</i>	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

6.3 Actieve en leefbare kernen binnen de gemeente

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Toekomstbestendige (sport)verenigingen en stichtingen	Wij ondersteunen lokale verenigingen en stichtingen om hun bestuurskracht op peil te houden en toekomstbestendig te blijven	2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
In elke kern is voldoende plek voor activiteiten en ontmoeting	Wij zetten het accommodatiebeleid voort waarbij aandacht is voor goede aansluiting bij de behoefte van inwoners en gezonde exploitatie	continu
	Het jeugd- en jongerenwerk heeft een preventieve rol en zet in op verbinding tussen jongeren, andere inwoners en de gemeente. Daarbij is voldoende aandacht voor de achtergrond en ontwikkeling van jongeren. <i>Dit wordt verder uitgewerkt onder ambitie 5.2: Inwoners van Neder-Betuwe leven gezond en zijn vitaal</i>	continu
	<i>Dit draagt ook bij aan de realisatie van ambitie 3.2: In onze openbare ruimte is het heel, schoon en veilig en bereikbaar voor iedereen</i>	

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Neder-Betuwe kent een sterk maatschappelijk middenveld om onze inwoners te ondersteunen	Wij subsidiëren (lokale) organisaties doelgericht en maken heldere afspraken met subsidieontvangers. Waar wenselijk sluiten we meerjarige subsidieovereenkomsten waarbij we aansluiten bij het Kwaliteitskompas	continu
	Wij onderzoeken de doelmatigheid van ingezette subsidies bij grote organisaties	2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
De zichtbaarheid van het cultureel en historisch erfgoed is toegenomen	Verhaallijnen uit 'Inspirerend Rivierenland' en 'Een schatkist met toekomstwaarde' worden zichtbaar gemaakt voor inwoners en bezoekers. <i>(Dit wordt verder uitgewerkt onder ambitie 4.2: We vergroten de aantrekkelijkheid van ons gebied voor inwoners en bezoekers)</i>	2023 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Maatwerktraject laaggeletterdheid

In de eerste helft van 2023 voeren wij samen met Stichting Lezen en Schrijven een maatwerktraject in de gemeente uit. In dit traject wordt het thema laaggeletterdheid integraal in verschillende beleidsterreinen en organisatieafdelingen geagendeerd en aangepakt en waar mogelijk voor de langere termijn geborgd.

Opzetten Taalhuis

In samenwerking met ROC Rivor, Bibliotheek Rivierenland en Welzijn Rivierstroom werken wij in 2023 aan het opzetten van een Taalhuis, naar voorbeeld van andere gemeenten in de regio. We voorzien dat hier in het derde en vierde kwartaal van 2023 extra middelen voor nodig zijn. Dit nemen we mee in de tweede bestuursrapportage.

Mobiele erfgoedtentoonstelling

In september van 2023 staat de Mobiele Erfgoedtentoonstelling (MET) van het Cultuur- en Erfgoedpact in Neder-Betuwe. De MET is een verplaatsbare tentoonstelling waarmee inwoners, bij gebrek aan een volwaardig museum in onze gemeente, toch kennis kunnen nemen van de geschiedenis van Neder-Betuwe en het Rivierenland. De gemeente praat op dit moment met partijen om deze tentoonstelling inhoud te geven.

Compensatie energielasten maatschappelijke organisaties

In 2023 houden we rekening met de hoge energielasten voor maatschappelijke organisaties. Er geldt een beperkte huurverhoging voor onze huurders en er is een compensatieregeling (2022) voor dorpshuizen, (sport)verenigingen met een eigen accommodatie en kerken. Hiermee dragen we bij aan het behouden van een gezonde exploitatie van deze accommodaties.

Uitvoering Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP): Nieuwbouw VCOG Kesteren

Conform het IHP uitvoeringsplan is een start gemaakt met de uitvoering van het project "Nieuwbouw VCOG school in Kesteren". Als gevolg van nieuwe leerling prognoses (op basis van gegevens DUO) in onze gemeente, maar ook door de verwachtingen op basis van doopcijfers, is de verwachting dat de nieuw te bouwen VCOG school, reeds nu uitbreiding behoeft. Dit vraagt dan ook om uitbreiding van het te ontwerpen schoolgebouw. In de tweede bestuursrapportage nemen we de te verwachten extra kosten die hiermee samenhangen op.

Wat mag het kosten?

Programma 6 Onderwijs, Sport en Welzijn					
Mutaties 1e Berap Bedragen x € 1.000,-		2023	2024	2025	2026
Mutaties per taakveld					
4-1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0
4-2	Onderwijshuisvesting	41	-17	2	-8
4-3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	290	290	290	290
5-1	Sportbeleid en activering	0	0	0	0
5-2	Sportaccommodaties	15	13	14	12
5-3	Cult.presentatie, -productie en - partic.	-1	-1	-1	-1
5-4	Musea	0	0	0	0
5-6	Media	0	0	0	0
Totaal Mutaties per programma		345	285	305	293

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)

Taakveld 4-2 Onderwijshuisvesting (incidenteel nadeel € 41.000 in 2023 aflopend naar een voordeel van € 8.000 in 2026)

Het oude schoolgebouw en de inpandige gymzaal aan de Tollenhof in Kesteren wordt sinds 2021 gebruikt door 2 basisscholen en 1 voortgezette onderwijsinstelling vanwege een tekort aan onderwijsruimtes. Omdat het tijdelijk gebruik nog enige tijd zal voortduren, hebben de scholen aangegeven dat de basisbehoefte aan sportinventaris in het kader van bewegingsonderwijs ontoereikend is. Een uitbreiding van de sportinventaris ter waarde van € 25.000 is daardoor onvermijdelijk. Na realisatie van een nieuwe VCOG school en gymzaal in Kesteren kan deze sportinventaris op termijn daar worden gebruikt.

De kleine verschillen binnen dit taakveld betreffen een structureel nadeel van € 7.000, en behoeven geen verdere toelichting.

Taakveld 4-3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken (structureel nadeel € 290.000 vanaf 2023)

Binnen de gemeente Neder-Betuwe hebben wij een contract met Versis voor leerlingenvervoer. Op dit budget worden naast de kosten voor Versis ook andere kosten geboekt - zoals reiskostenvergoeding, abonnementskosten voor het openbaar vervoer en het project MEE reizen. Op basis van de prognose 2023 van Versis en de overige kosten is het huidige budget in de begroting 2023 en meerjarenraming niet voldoende en verwachten wij een nadeel van € 290.646. Hiervan wordt € 119.759 gedekt vanuit de stelpost prijsstijging 2023. De NEA-index voor de vervoerskosten in 2023 is 13,7%. Deze aanspraak op de stelpost ziet u verwerkt als voordeel onder programma Algemene Dekkingsmiddelen, taakveld overige baten en lasten.

Wij hebben geen invloed op het aantal aanvragen voor leerlingenvervoer. In onze gemeente is jaarlijks een stijging te zien in het aantal kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar. Voor 2023 zijn er meer aanvragen gedaan en toegekend en voor sommige leerlingen moet vervoer worden geregeld voor het reizen met bijvoorbeeld een rolstoel of begeleiding. We hebben een contract met Versis voor het leerlingenvervoer & het jeugdvervoer en het Wmo-vervoer. Tot 2023 waren de regiekosten voor al het vervoer in één opdracht ondergebracht. Sinds 2023 zijn de kosten voor de regietaken opgesplitst in twee verschillende opdrachten. De regiekosten voor het leerlingenvervoer zijn gestegen van 1,6% naar 8,3%, omdat een te groot deel werd toegekend aan het Wmo-vervoer. Ouders betalen in sommige gevallen een eigen bijdrage over het leerlingenvervoer. Deze

eigen bijdrage is inkomensafhankelijk en het is lastig in te schatten hoeveel we in 2023 zullen ontvangen, mogelijk levert dit een voordeel op.

De kleine verschillen binnen dit taakveld betreffen een structureel voordeel van € 750 en behoeft geen verdere toelichting.

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering (budgettair neutraal € 23.000 in 2023)

Op Sportbeleid en activering is sprake van een budgettair neutrale budgetafwijking. Voor uitvoering van ons lokaal sportakkoord (het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit!) hebben wij in 2022 een specifieke uitkering van het Rijk ontvangen van € 37.717. Hiervan is in 2022 € 15.028 besteed. De niet besteedde middelen van € 22.689 zijn in 2022 via de derdengelden op de balans opgenomen. Deze middelen worden in de deze bestuursrapportage 2023 teruggeboekt van de balans naar de exploitatie om dit jaar uit te kunnen geven aan de specifieke doelen.

Taakveld 5-2 Sportaccommodaties (structureel nadeel € 15.000 in 2023 aflopend naar € 12.000 in 2026)

Voor maatschappelijke organisaties zonder winstoogmerk is een subsidie beschikbaar gesteld voor een eenmalige financiële ondersteuning om de financiële gevolgen van de gestegen energiekosten over 2022 op korte termijn op te vangen. Met deze subsidieregeling wordt bijgedragen aan behoud van de maatschappelijke infrastructuur in Neder-Betuwe. Voor het bekostigen van deze subsidieregeling zijn vanuit de Provincie middelen uit het Winterfonds ontvangen (€ 119.000). Deze middelen zijn gelijk verdeeld over de taakvelden sport accommodaties (€ 59.500) en Culturele presentatie, productie en -participatie (€ 59.500). De verwerking hiervan heeft een budgettair neutraal effect.

Op verschillende budgetten binnen dit taakveld hebben we te maken met kostenverhoging (€ 28.540) veroorzaakt door indexeringen. Deze extra last wordt vanuit de Stelpost prijsstijging gedekt. Het structurele nadeel onder dit taakveld dient u dan ook in relatie te zien met het structurele voordeel onder taakveld 0.8 Overige baten en lasten binnen het programma Algemene Dekkingsmiddelen.

De kleine verschillen binnen dit taakveld betreffen een voordeel van € 2.146 aflopend naar een nadeel van € 139 in 2024 en behoeft geen verdere toelichting.

Taakveld 5-3 Cult.presentatie, -productie en -participatie (budgettair neutraal € 60.000 in 2023)

Voor maatschappelijke organisaties zonder winstoogmerk is een subsidie beschikbaar gesteld voor een eenmalige financiële ondersteuning om de financiële gevolgen van de gestegen energiekosten over 2022 op korte termijn op te vangen. Met deze subsidieregeling wordt bijgedragen aan behoud van de maatschappelijke infrastructuur in Neder-Betuwe. Voor het bekostigen van deze subsidieregeling zijn vanuit de Provincie middelen uit het Winterfonds ontvangen (€ 119.000). Deze middelen worden zijn gelijkelijk verdeeld over de taakvelden sport accommodaties (€ 59.500) en Culturele presentatie, productie en -participatie (€ 59.500). De verwerking hiervan heeft een budgettair neutraal effect.

De kleine verschillen binnen dit taakveld betreffen een structureel voordeel van € 751 en behoeft geen verdere toelichting.

Taakveld 5.6 Media (budgettair neutraal € 25.000 in 2023)

Op het taakveld Media op het budget Bevordering instandhouding bibliotheken/bus is een incidentele budgetafwijking van € 25.047 ontstaan. De gemeente ontvangt een SPUK vanuit het Rijk voor de totstandkoming en ondersteuning van de Informatiepunten Digitale Overheid. De uitvoering is belegd bij Bibliotheek Rivierenland. Het bedrag van € 25.047 stellen we in de jaarsubsidie 2023

beschikbaar aan de Bibliotheek Rivierenland. De verwerking hiervan heeft een budgettair neutraal effect.

Actualisatie Staat van Vaste Activa

Bij de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 hebben wij de financiële effecten van onze Activa en lopende investeringen geactualiseerd. Bij controle bleek dat er alsnog een aantal bijstellingen doorgevoerd moesten worden. Dit hebben wij in deze bestuursrapportage 2023 gedaan. De financiële effecten van deze bijstellingen hebben voor programma 6 een structureel voordeel van € 2.763 in 2023, € 39.560 in 2024, € 19.674 in 2025 en € 31.666 in 2026. De financiële effecten van deze bijstelling zijn verwerkt onder bovenstaande taakvelden.

Investeringsen

Bij gymzaal Echteld moet een gedeelte van het dak vroegtijdig worden vervangen vanwege aanzienlijke lekkages. De lekkages zijn waarschijnlijk het gevolg van extreme weersinvloeden met beschadigingen aan het kunststof dak tot gevolg (waarschijnlijk extreme hagel, gevolgd door vorst). Voor vervanging is een bedrag van € 42.410 noodzakelijk, waarvoor u gevraagd wordt een krediet beschikbaar te stellen. De kapitaallasten die hiermee gemoeid zijn veroorzaken een structureel nadeel van € 424 in 2023 oplopend naar € 2.709 in 2026 en zijn verwerkt onder de 3eW-vraag (Wat mag het kosten) onder taakveld 5.2 sportaccommodaties, overige kleine verschillen.

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen mutaties in de reserves van toepassing.

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB, onvoorzien

Missie

Overhead en bedrijfsvoering zijn geen doel op zich, het zijn belangrijke middelen om de voornemens uit deze begroting daadwerkelijk te realiseren. Ofwel: de organisatie en de financiën moeten passen bij en afgestemd zijn op de ambities en doelstellingen die raad en college voor ogen hebben.

Wij kiezen voor een structureel sluitende begroting, maar dat is mede afhankelijk van de bereidheid van het Rijk om de structurele financiële middelen van gemeenten te verhogen tot een omvang die past bij de taken van de gemeenten. Een ander belangrijk uitgangspunt is dat structurele uitgaven structurele financiering hebben. Eenmalige uitgaven financieren we eventueel uit incidentele middelen. Waar mogelijk realiseren wij onze ambities op projectbasis met de beschikbare financiering voor de genoemde periode.

De gemeente is gebaat bij een goed bemenste ambtelijke organisatie, die berekend is op haar taak en de inwoners met respect tegemoet treedt. Een gezonde en professionele organisatiecultuur zorgt voor een voortdurende verbetering van de kwaliteit van het beleidswerk en de dienstverlening, borging van de continuïteit en een doelmatige bedrijfsvoering. En een stabiele en robuuste ICT is een belangrijke randvoorwaarde voor een goed functionerende gemeentelijke organisatie en voor een betrouwbare en veilige digitale dienstverlening aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

[Financiële verordening](#)

[Legesverordening](#)

[Belastingverordeningen](#)

[Controle verordening 2019](#)

Ambities

7.1 Neder-Betuwe is financieel krachtig en een duurzaam financieel gezonde gemeente

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
We gaan voor een goede balans tussen ambities en een structureel gedekte begroting	De financiële positie is voldoende robuust om externe en interne ontwikkelingen op te vangen.	continu
	We streven naar een verantwoorde belastingdruk voor onze inwoners, die bij voorkeur gemiddeld is ten opzichte van andere gemeenten.	continu
	We streven naar een weerstandsvermogen dat minimaal voldoende is om de risico's af te dekken; dus een weerstandsratio van minimaal 1.	continu
	De tarieven voor leges moeten kostendekkend zijn, maar ook logisch en goed uit te leggen.	continu
	We richten onze organisatie en werkprocessen zo in dat het college in staat is om een rechtmatigheidsverklaring af te geven.	2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
-------------------	-------	-----------------------

Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
We zorgen ervoor dat de opbrengsten van de precarioheffing komen ten goede komen aan de samenleving	Minimaal drie miljoen euro van de precariomiddelen reserveren we voor maatregelen om energielasten van inwoners te verlagen (zie ook programma 3, onder ambitie 3.3).	2023 en verder
	We geven een deel van de precariogelden via lokale heffingen terug aan inwoners.	2022-2023
	We vormen een groeifonds om initiatieven uit de samenleving mogelijk te maken.	2023

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		Er is bij de begroting 2022 drie miljoen euro gereserveerd voor de maatregelen om energielasten te verlagen. In het voorjaar van 2023 is aan nagenoeg alle huishoudens 200 euro uitbetaald. Voor ongeveer 2 procent is dit niet uitbetaald, aangezien deze huishoudens na herhaalde oproepen niet hebben gereageerd op de vraag om hun rekeningnummer op te geven, zodat het geld overgemaakt kan worden. Mochten deze huishoudens alsnog reageren, vindt waar nodig in het najaar van 2023 nog een veegactie plaats om de laatste bedragen uit te betalen. De voorbereidingen voor het groeifonds lopen.
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
We benutten middelen van hogere overheden en andere instellingen	We zetten ons in voor het binnenhalen van subsidiegelden en het doelmatig benutten ervan, zolang de administratieve last daarvan acceptabel is.	continu
	We onderzoeken of we beter inzichtelijk kunnen maken wat we met de inzet van subsidiegelden hebben bereikt.	2024

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

7.2 De ambtelijke organisatie is robuust en toekomstbestendig

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt

		het?
De ambtelijke organisatie is berekend op haar taken	We brengen de capaciteit en hoeveelheid werk met elkaar in balans.	2023
	We versterken de kwaliteit van de organisatie nog verder door te investeren in projectmatig en programmatisch werken, verbinding, wendbaarheid en vitaliteit.	2023
	Door te investeren in arbeidsmarktbeleid en strategische personeelsplanning versterken we de toekomstbestendigheid van de ambtelijke organisatie.	2023
	We benutten kansen voor samenwerking in de bedrijfsvoering, als dat de toekomstbestendigheid versterkt.	continu
	De organisatie maakt gebruik van een <i>flexibele schil</i> van medewerkers voor fluctuerende werkzaamheden en/of voor werk dat zeer specifieke expertise vraagt.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Een veilige digitale dienstverlening aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners wordt ondersteund door een stabiele en robuuste ICT	We zorgen voor moderne, snelle en betrouwbare I&A-voorzieningen, die kunnen meebewegen met veranderende behoeften uit de ambtelijke organisatie en de samenleving.	continu
	We blijven de I&A-voorzieningen optimaliseren, zodat de bestuurlijke processen, organisatieprocessen en de gemeentelijke dienstverlening goed ondersteund worden.	continu
	Met de inrichting en uitvoering van I&A ondersteunen we de ontwikkeling naar meer transparantie, zodat we nieuwe wetten als de Wet open overheid (Woo), de Wet elektronische publicaties (Wep) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) goed kunnen uitvoeren.	continu
	Informatie van de gemeente en haar inwoners is goed beveiligd; we zorgen ervoor dat persoonsgegevens en andere vertrouwelijke informatie veilig worden ontsloten, verwerkt en bewaard.	continu
	De kwetsbaarheid van onze systemen voor inbreuk van buitenaf of binnenuit is minimaal; we zorgen voor een adequate back-up and recovery maar ook een goede bewustwording binnen en buiten de organisatie.	continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		Door personele wisselingen is het niet haalbaar om het informatiebeleidsplan bij de Kadernota 2023 op te leveren. Uiterlijk in de eerste helft van 2024 wordt deze alsnog

		opgeleverd. In de tussentijd wordt bij het uitvoeren van beleid en werkzaamheden voortgeborduurd op het bestaande informatiebeleidsplan en wordt waar nodig ingespeeld op actualiteiten en veranderende wetgeving.
Middelen		

Overige ontwikkelingen

In december 2022 heeft uw raad besloten een deel van de precariogelden rechtstreeks ten goede gekomen te laten komen aan alle huishoudens. Dit door hiervoor 2 miljoen euro beschikbaar te stellen om alle huishoudens een teruggave van de precariogelden van €200 te geven om hun lasten te verlichten. In 2022 is onderzoek gedaan naar de wijze waarop deze €200 het beste kon worden teruggeven. Op basis van dit onderzoek heeft uw raad besloten om bij de teruggave van € 200 gebruik te maken van onze eigen gegevens en aanvullende gegevens op te vragen.

Aangezien wij alleen de OZB en de hondenbelasting in eigen beheer opleggen hebben wij de gegevens van deze huishoudens gebruikt. Van de huishoudens zonder eigen woning hadden wij geen gegevens en deze hebben wij dan ook persoonlijk aangeschreven om hun rekeningnummer te delen. Dit resulteerde in een enorme toestroom van formulieren, mailtjes en telefoontjes en ook kwamen veel inwoners naar het gemeentehuis om hun rekeningnummer af te geven. Inmiddels beschikken wij over de gegevens van ongeveer 97% van de huishoudens en is de €200 euro in meerdere tranches aan de huishoudens overgemaakt. Half juni 2023 is aan de laatste paar honderd huishoudens nog de €200 overgemaakt. Dit betrof huishoudens waarvan bijvoorbeeld verkeerde gegevens waren aangeleverd of er een mismatch was tussen de aangeleverde gegevens en de hoofdbewoner.

De huishoudens die niet hebben gereageerd zijn meerdere malen op verschillende manieren attent gemaakt op het delen van hun rekeningnummer om de €200 te ontvangen. Wij zullen hen niet meer actief benaderen, maar mochten zij zich nog melden zullen wij uiteraard alsnog de €200 overmaken.

Algemene dekkingsmiddelen

Van het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting (vpb) en onvoorzien wijkt de opbouw af van die van de beleidsprogramma's. Het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien is wel onderdeel van het totale programmaplan.

De omvang van de algemene dekkingsmiddelen en de toelichting daarop worden in dit hoofdstuk gepresenteerd. Algemene dekkingsmiddelen zijn middelen, die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld specifieke uitkeringen vanuit de rijksoverheid of de rioolheffing, waar ontvangsten en uitgaven direct aan elkaar zijn gekoppeld.

De volgende algemene dekkingsmiddelen zijn te onderscheiden:

- de algemene uitkering uit het Gemeentefonds;
- de lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- beleggingen, deelnemingen en financieringsfunctie;
- verhuur en diensten van derden (het beheer van activa, die voor de openbare dienst bestemd zijn).

Deze inkomsten zijn vrij besteedbaar en daarom niet rechtstreeks aan een programma toe te rekenen.

Specificatie budget onvoorziene uitgaven

De raming voor onvoorziene uitgaven is een wettelijk verplichte uitgavenpost. Voor 2023 en verder is voor onvoorziene uitgaven een bedrag opgenomen van € 50.000. Zie onderstaande tabel.

Budget onvoorziene uitgaven				
	begroting	Meerjarenraming		
	2023	2024	2025	2026
Budget onvoorziene uitgaven	50.000	50.000	50.000	50.000

Wat mag het kosten?

Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en Onvoorzien					
Mutaties 1e Berap Bedragen x € 1.000,-		2023	2024	2025	2026
Mutaties per taakveld					
0-4	Overhead	988	908	908	901
0-5	Treasury	2	3	4	4
0-61	OZB Woningen	-60	-60	-60	-60
0-62	OZB niet-woningen	-40	-40	-40	-40
0-64	Belastingen overig	-22	-22	-22	-22
0-7	Alg. uitkeringen en ov.uitkeringen GF	186	206	204	207
0-8	Overige baten en lasten	-561	-505	-509	-523
0-9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
Totaal Mutaties per programma		493	491	486	468

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)

Taakveld 0.4 Overhead (nadeel € 988.000 voor 2023 aflopend naar 901.000 in 2026)

Personeelslasten (nadeel € 819.000 in 2023 aflopend naar 811.000 in 2026)

Binnen het taakveld Overhead (onderdeel Personeel) is een meerjarige overschrijding ontstaan van € 819.000 in 2023 en € 811.000 vanaf 2024. Deze overschrijding is voor een groot deel ontstaan door de nieuwe Cao gemeenten 2023 en de daaruit voortvloeiende stijging van de salarislasten. Voor de hogere salarisschalen betekent de nieuwe Cao gemeenten een salarisstijging van gemiddeld 6% tot 8%, voor de lagere salarisschalen betekent dit een salarisstijging van gemiddeld 10% tot 12%. Aangezien het een CAO afspraak betreft zijn wij genoodzaakt deze afspraken uit te voeren.

Aanspraak stelpost prijsstijging 2023 (nadeel structureel 90.000)

Zoals u bij taakveld 0.8 Overige baten en lasten kunt lezen, is er in totaliteit in deze bestuursrapportage een aanspraak op de stelpost prijsstijging verwerkt van € 547.000. Vanuit taakveld 0.4 Overhead is hierop een aanspraak gedaan van in totaal afgerond € 90.000. Voornamelijk vindt deze aanspraak plaats in relatie tot ICT aangelegenheden. De aanspraak op de stelpost prijsstijging heeft in deze bestuursrapportage een budgettair neutraal effect.

Jaarplan Duurzaamheid (nadeel incidenteel € 51.600)

Incidenteel is extra budget gevraagd ter hoogte van € 98.168 voor 2023 waarvoor dekking plaatsvindt middels een onttrekking uit de reserve duurzaamheid voor hetzelfde bedrag waardoor per saldo dit een budgettair neutraal effect heeft in deze bestuursrapportage. Het deel dat betrekking heeft op taakveld overhead (tijdelijke vacature uitbreiding) betreft een bedrag van € 51.600.

Overige kleine verschillen (nadeel € 27.400 voor 2023 en € 7.000 voor 2024 en 2025)

Daarnaast is er sprake van diverse overige kleine budgetbijstellingen binnen taakveld overhead ter hoogte van € 27.400 voor 2023 en € 7.000 voor het jaar 2024 en 2025.

Taakveld 0.5 Treasury (nadeel € 2.000 olopend naar € 4.000 in 2026)

Betreft enkele kleine budgetaanpassingen die geen toelichting behoeven.

Taakveld 0.61 OZB woningen (voordeel structureel € 60.000)

In het voorjaar van 2023 is het grootste deel van de aanslagen OZB opgelegd. Dit resulteert (op moment van schrijven van deze bestuursrapportage) in een voordeel van 60.000 euro op het taakveld OZB woningen. Aannee is dat dit voordeel wordt veroorzaakt door de areaaluitbreiding. Aangezien nog niet alle aanslagen zijn opgelegd, zal dit voordeel naar verwachting nog verder stijgen. De reden dat nog niet alle aanslagen zijn opgelegd is dat nog niet alle informatie over de waardering van panden compleet is. We zijn hierin afhankelijk van derden en pandeigenaren zelf, waardoor de aanslagoplegging altijd in meerdere fasen plaatsvindt. De eventuele wijzigingen in opbrengst worden gemeld bij de volgende bestuursrapportage.

Taakveld 0.62 OZB niet-woningen (voordeel structureel € 40.000)

In aansluiting tot bovenstaande melding inzake OZB woningen is op het onderdeel OZB niet-woningen op dit moment sprake van een voordeel van afgerond 40.000.

Taakveld 0.64 Belastingen overig (voordeel structureel € 22.000)

Betreft enkele kleine budgetaanpassingen die geen toelichting behoeven.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering (nadeel € 186.000 voor 2023 oplopend naar € 207.000 in 2026)

Hier ziet u het meerjarig financieel effect terugkomen van de decembercirculaire 2022 waarover u middels een raadsinformatiebrief bent geïnformeerd. Het betreft een nadeel van € 186.000 voor 2023 dat oploopt naar een nadeel van € 207.000 in 2026 en betreft de correctie van een fout die het rijk gemaakt heeft in de septembercirculaire 2022 door het hanteren van foutieve WOZ waarden en dit in de decembercirculaire 2022 heeft gecorrigeerd.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (voordeel € 561.000 voor 2023 aflopend naar € 523.000 in 2026)

Stelpost prijsstijging 2023 (voordeel structureel € 547.000)

In deze bestuursrapportage is een eerste aanspraak op de stelpost prijsstijging 2023 verwerkt. Het betreft een totaalbedrag van € 547.000. Dat ziet u binnen dit taakveld terug als structureel voordeel en als structureel nadeel op diverse overige taakvelden binnen alle programma's. De aanspraak op de stelpost prijsstijging heeft vooralsnog een budgettair neutraal effect binnen deze bestuursrapportage.

Aanspraken overige stelposten (voordeel € 14.000 in 2023 aflopend naar een nadeel € van 24.000 in 2026)

De aanspraken op enkele andere stelposten hebben binnen dit taakveld een voordelig effect van € 14.000 in 2023 dat omslaat naar een nadeel van € 24.000 in 2026. Hier geldt ook per saldo een budgettair neutraal effect in deze bestuursrapportage.

Investerings

Vervanging noodstroomvoorziening gemeentehuis Opheusden

Na inspectie is de slechte staat van het noodstroomaggregaat (NSA) gebleken en blijkt vervanging onvermijdelijk. Daardoor ontberen wij een betrouwbare noodstroomvoorziening bij stroomuitval. Een interne werkgroep heeft gekeken naar een betrouwbare oplossing en heeft de afweging gemaakt of vervanging van een soortgelijke of zwaardere noodstroomvoorziening wenselijk is. Contacten met de gemeente Maasdriel en hun ervaringen met stroomuitval en -storingen pleiten om te kiezen voor een zwaardere noodstroomvoorziening. Daarmee kan de gehele bedrijfsvoering van het gemeentehuis voor recovery en back up worden ondersteund.

Er is geen budget beschikbaar voor vervanging van de huidige noodstroomvoorziening en daarom wordt de raad gevraagd een krediet beschikbaar te stellen van € 147.000

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen mutaties in de reserves van toepassing.

TOTAALOVERZICHT AFWIJKINGEN

Totaaloverzicht afwijkingen per programma				
Mutaties 1e Berap Bedragen x € 1.000,-	2023	2024	2025	2026
Mutaties per taakveld				
0-1 Bestuur	-128	-128	-128	-128
0-2 Burgerzaken	0	0	0	0
PGR1 BESTUUR EN DIENSTVERLENING	-128	-128	-128	-128
1-1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0
1-2 Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0
PGR2 OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	0	0	0	0
0-3 Beheer overige gebouwen en gronden	-157	-4	-4	-8
2-1 Verkeer en vervoer	12	4	53	99
2-2 Parkeren	0	0	0	0
2-3 Recreatieve havens	0	0	0	0
2-4 Economische havens en waterwegen	0	0	0	0
2-5 Openbaar vervoer	0	0	0	0
5-5 Cultureel erfgoed	1	1	1	1
5-7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	40	40	0	0
7-2 Riolering	0	0	0	0
7-3 Afval	1	-4	-4	-4
7-4 Milieubeheer	64	23	23	23
7-5 Begraafplaatsen en crematoria	27	27	27	28
8-1 Ruimte en leefomgeving	44	0	0	0
8-2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-1	-1	29	29
8-3 Wonen en bouwen	20	21	22	21
PGR3 FYSIEKE LEEFOMGEVING	51	106	146	189
3-1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0
3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-8	-11	-40	-40
3-3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	0	0
3-4 Economische promotie	4	4	4	4
PGR4 ECONOMIE	-4	-7	-36	-36
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	34	9	9	2
6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	48	48	43	43
6-3 Inkomensregelingen	7	7	7	7
6-4 WSW en beschut werk	0	0	0	0
6-5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	0
6-6 Maatwerkvoorziening (WMO)	74	74	74	74
6-71A Hulp bij huishouden (WMO)	0	0	0	0
6-71B Begeleiding (WMO)	-76	-76	-76	-76
6-71C Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0
6-72A Jeugdhulp begeleiding	7	7	7	7
6-72B Jeugdhulp behandeling	28	28	28	28

6-72C	Jeugdhulp dagbesteding	24	24	24	24
6-72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	4	4	4	4
6-73A	Pleegzorg	9	9	9	9
6-73B	Gezinsgericht	13	13	13	13
6-73C	Jeugdhulp met verblijf overig	4	4	4	4
6-74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	21	21	21	21
6-74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	12	12	12	12
6-74C	Gesloten plaatsing	2	2	2	2
6-81A	Beschermde Wonen (WMO)	0	0	0	0
6-82A	Jeugdbescherming	11	11	11	11
6-82B	Jeugdreclassering	2	2	2	2
7-1	Volksgezondheid	0	0	0	0
PGR5	WMO, JEUGDZORG EN PARTICIPATIE	222	198	193	185
4-1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0
4-2	Onderwijshuisvesting	41	-17	2	-8
4-3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	290	290	290	290
5-1	Sportbeleid en activering	0	0	0	0
5-2	Sportaccommodaties	15	13	14	12
5-3	Cult.presentatie, -productie en -partic.	-1	-1	-1	-1
5-4	Musea	0	0	0	0
5-6	Media	0	0	0	0
PGR6	ONDERWIJS, SPORT EN WELZIJN	345	285	305	293
0-4	Overhead	988	908	908	901
0-5	Treasury	2	3	4	4
0-61	OZB Woningen	-60	-60	-60	-60
0-62	OZB niet-woningen	-40	-40	-40	-40
0-64	Belastingen overig	-22	-22	-22	-22
0-7	Alg. uitkeringen en ov.uitkeringen GF	186	206	204	207
0-8	Overige baten en lasten	-561	-505	-509	-523
0-9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
PGR7	ALG.DEKK.MIDD, OVERHEAD, VPB, ONVOORZIEN	493	491	486	468
Totaal afwijkingen Programma		979	945	967	971
0-10	Mutatie reserves	-142	0	0	0
0-11	Resultaat Totaal	837	945	967	971